

Digitaliseringens påverkan på bokförarens roll

En kvalitativ studie om digitaliseringens påverkan på
bokföringsarbetet i företag X

Linette Storfors

Examensarbete för tradenom (YH)-examen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2022

EXAMENSARBETE

Författare: Linette Storfors

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa

Inriktning: Ekonomiförvaltning

Handledare: Cilla Salo

Titel: Digitaliseringens påverkan på bokförarens roll – En kvalitativ studie om digitaliseringens påverkan på bokföringsarbetet i företag X.

Datum: 17.11.2022 Sidantal: 50

Bilagor: 1

Abstrakt

Detta examensarbete är en undersökning hur digitaliseringen har påverkat bokförarens roll och ansvar vid en bokföringsbyrå och hur bokförarens roll kommer att se ut i framtiden. Bokföringsbranschen utvecklas i snabb takt i och med digitalisering och automatisering. Bokföringsbyråer är en av de branscher som påverkats av digitaliseringens utveckling. När en bokföringsbyrå digitaliseras innebär det en effektivisering. Effektiviseringen som bidrar till en digitaliserad arbetsplats innebär att allmänna rutiner ändras till automatiserade processer.

Syftet med examensarbetet är att få fram en lämpligare förståelse kring bokförarens roll och ansvar under digitaliseringens utvecklingsprocess. Alla bokföringsbyråer påverkas av digitaliseringen på ett eller annat sätt. Examensarbetet delas in i en teoretisk del och en empirisk del samt en sammanfattning och analys av resultatet från studien. Studien i den empiriska delen genomfördes med en kvalitativ metod som bestod av tre intervjuer. Målsättningen med studien är att få en bättre inblick i bokförarens roll och ansvar under digitaliseringens utvecklingsprocess. Ett annat syfte med studien är att undersöka hur cheferna anser att framtidens roll som bokförare kommer att se ut.

Resultatet i examensarbetet påvisar att digitaliseringen har bidragit till att effektivisera bokföringsprocessen när automatiserade processer tillämpas. Det tyder också på att framtidens bokföringsroll kommer att övergå till en mera konsultativ roll. Nutida bokförare är framtidens redovisningskonsulter.

Språk: svenska

Nyckelord: bokföring, digitalisering, automatisering, framtid

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Linette Storfors

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinto

Ohjaaja(t): Cilla Salo

Nimike: Digitalisoinnin vaikutus kirjanpitäjän rooliin – Laadullinen tutkimus digitalisoinnin vaikutuksista kirjanpityöhön yrityksessä X.

Päivämäärä 17.11.2022 Sivumäärä 50

Liitteet 1

Tiivistelmä

Tämä opinnäytetyö on tutkimus siitä, miten digitalisointi on vaikuttanut kirjanpitäjän rooliin ja vastuu tilitoimistolla, myös minkä näköinen kirjanpitäjän rooli on tulevaisuudessa. Kirjanpitoala kehittyy nopeasti digitalisaation ja automaation myötä. Kirjanpitoalalla on yksi niistä toimialoista mihin digitalisaation kehitys on vaikuttanut. Kun tilitoimisto digitalisoituu, tehokkuus kasvaa. Digitalisoitu tilitoimisto tarkoittaa sitä, että yleiset rutiinit muuttuvat automatisoiduksi prosessiksi.

Opinnäytetyön tavoitteena oli saada esille sopivampi käsitys kirjanpitäjän roolista ja vastuu digitalisoinnin kehitysprosessin aikana. Digitalisointi vaikuttaa jokaiseen tilitoimistoon jollain tavalla. Opinnäytetyö jaetaan kahteen osaan, empiiriseen ja teorettiseen. Sekä yhteenvedon että analyysiin tutkimuksen tuloksista. Empiirisen osan tutkimus on tehty kvalitatiivisella menetelmällä, joka koostuu kolmesta haastattelusta. Tutkimuksen tavoitteena oli saada parempi käsitys kirjanpitäjän roolista ja vastuista digitalisoinnin kehitysprosessin aikana. Tutkimuksen toisena tavoitteena oli nähdä mitenkä esihenkilöt näkevät mitenkä kirjanpitäjät tulevat toimimaan tulevaisuudessa.

Tutkimuksen tulos näyttää, että digitalisaatio on vaikuttanut kirjanpitotehtävien tehokkuuteen, kun automatisoituja prosesseja on käytetty. Se viittaa siihen, että kirjanpidon rooli siirtyy konsultin rooliin. Nykypäivän kirjanpitäjät ovat tulevaisuuden kirjanpitokonsultteja.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: kirjanpito, digitalisointi, automatisointi, tulevaisuus

BACHELOR'S THESIS

Author: Linette Storfors

Degree Programme: Bachelor of Business Administration

Specialisation: Financial Administration

Supervisor(s): Cilla Salo

Title: The Impact of Digitization on the Accountant's Role – A qualitative study on the impact of digitization on the accounting work in company X.

Date 17.11.2022   Number of pages 50

Appendices 1

Abstract

This thesis is an investigation into how digitization has affected the bookkeeper's role and responsibilities at an accounting firm and how the bookkeeper's role will look in the future. The accounting industry is developing at a rapid pace with digitization and automation. Accounting firms are one of the industries affected by the development of digitization. When an accounting firm is digitized, it means an increase in efficiency. The efficiency that contributes to a digitized workplace means that general routines are changed to automated processes.

The purpose of the degree project was to obtain a more appropriate understanding of the bookkeeper's role and responsibilities during the digitalization development process. All accounting firms are affected by digitization in one way or another. The thesis is divided into a theoretical part and an empirical part, as well as a summary and analysis of the results of the study. The empirical part of the study was carried out with a qualitative method consisting of three interviews. The objective of the study was to gain a better insight into the bookkeeper's role and responsibilities during the digitalization development process. Another aim of the study was to investigate how the managers believe that the future role of an accountant will look like.

The result of the degree project demonstrates that digitization has contributed to efficiency in accounting tasks when automated processes have been applied. It also suggests that the accounting role of the future will transition to a consulting role. Today's bookkeepers are the accounting consultants of the future.

Language: Swedish

Key words: Accounting, digitalization, automation, future

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	Syfte.....	3
1.2	Problemformulering.....	3
1.3	Avgränsning	3
1.4	Disposition.....	4
2	Digitalisering och automatisering	5
2.1	Digitalisering.....	5
2.2	Automatisering.....	6
2.3	Robotic Process Automation.....	8
2.4	Artificiell intelligens	9
2.5	Big data.....	9
2.6	Dataanalys.....	10
2.7	Molntjänster.....	11
3	Digitalisering inom bokföringsarbetet.....	13
3.1	Bokföring	14
3.2	Processer inom extern redovisning	15
3.3	Automatisering inom bokföringsarbetet	16
4	Framtidens arbetsplats för en bokförare.....	19
4.1	Bokföringsarbetets utveckling.....	20
4.2	Framtidens redovisningskonsult	21
5	Empirisk undersökning.....	23
5.1	Metod och tillvägagångssätt	23
5.2	Kvalitativ forskningsmetod.....	23
5.3	Intervju	24
5.4	Reliabilitet och validitet.....	24
5.5	Presentation av intervjufrågor.....	24
5.6	Intervjufrågorna	25
5.7	Presentation av respondenter.....	26
6	Sammanfattning av intervjuerna	27
6.1	Del 1 Digitalisering och automatisering	27
6.2	Del 2 Bokföringsbranschen i framtiden.....	33
7	Resultatanalys	37
8	Diskussion och slutsatser	44
8.1	Hur har bokförarens roll påverkats av digitaliseringen?	44
8.2	Hur kommer bokförarens roll att se ut i framtiden?.....	45

9	Sammanfattning.....	47
10	Källförteckning.....	48

Bilageförteckning

Bilaga 1 - Intervjufrågor till empiriska delen

Lista över förkortningar och definitioner

AI – Artificiell intelligens

RPA – Robotic Process Automation

BI – Business Intelligence

SaaS – Software-as-a-service

EBR-examen – Examen i bokföring och redovisning

ADB merkonom – Automatisk databehandling merkonom

Palvelupäällikkö – Servicechef / tjänstechef

Team leader – Gruppledare

FAR – En branschorganisation i Sverige inom redovisning, rådgivning och revision

MDM – Masterdata Management

1 Inledning

Bokföringsbranschen utvecklas i snabb takt med hjälp av digitalisering och automatisering. Bokföringsbyråer är en av de branscher som påverkats av digitaliseringens utveckling. När det kommer till digitalisering inom bokföringsbyråer hjälper de att byta ut penna och papper och alternativt använda sig av automatiserade processer. När digitalisering förverkligas vid en bokföringsbyrå förändrar det både arbetsuppgifter och arbetsplatsen. När bokföringsbranschen digitaliseras innebär det en effektivisering. Effektiviseringen som bidrar till en digitaliserad arbetsplats innebär att allmänna rutiner ändras till automatiserade processer.

Genom att tillämpa digitalisering och automatisering inom bokföringsarbetet kan man med hjälp av digitala teknologier digitalisera företagets verksamhet. Digitala teknologier kan till exempel vara Robotic Process Automation, artificiell intelligens, big data och dataanalyser. Inom bokföringsbranschen används dessa digitala teknologier för att automatisera vardagliga och rutinmässiga arbetsuppgifter. Alltmer automatiserade processer tar över vardagliga arbetsuppgifter för en bokförare, vilket betyder att nuvarande bokförare kommer att bli framtidens redovisningskonsulter. En redovisningskonsult ska ha breda kompetenser inom konsultering, analysering och tolkning av företagets verksamhet.

Alla företag med en affärsverksamhet är i behov av bokföring. Enligt kapitel 1 och 1a § i bokföringslagen är alla företag bokföringsskyldiga oberoende av bransch, bolagsform och storlek. Bokföring i ett företag innebär att separera företagets inkomster, utgifter, tillgångar och skulder. (Bokföringslag 1336/1997, 1997a).

Examensarbetet delas in i en teoretisk och en empirisk del samt en sammanfattning och analys av resultatet från studien. I den teoretiska delen i studien introduceras läsaren av ämnet och problemformuleringen. Teoridelen fortsätter med att förklara digitalisering och automatisering, digitalisering inom bokföringsarbetet och framtidens arbetsplats för en bokförare. Följande del i examensarbetet är empiriska undersökningen där problemformuleringen ska besvaras. Forskningsmetoden som används i studien är en kvalitativ forskningsmetod. Den kvalitativa undersökningen består av intervjuer med tre chefer från Företag X.

1.1 Syfte

Syftet med examensarbetet är att undersöka bokförarens roll och ansvar under digitaliseringens utvecklingsprocess. Alla bokföringsbyråer påverkas av digitaliseringen på ett eller annat sätt. Målsättningen med den empiriska studien är att få en bättre inblick i bokförarens roll och ansvar under digitaliseringens utvecklingsprocess. Ett annat syfte med studien är att undersöka hur cheferna anser att framtidens roll som bokförare kommer att se ut.

1.2 Problemformulering

Ett av de viktigaste elementen i en studie är problemformuleringen även kallat forskningsfrågorna. Problemformuleringen som ställs i undersökningen kommer att besvaras i den empiriska delen av studien. (Patel & Davidson, 2011).

Syftet med studien är att få fram en lämpligare förståelse kring bokförarens roll och ansvar under digitaliseringens utvecklingsprocess. För att kunna uppnå syftet i examensarbetet har följande forskningsfrågor undersökts:

- Hur har bokförarens roll påverkats av digitaliseringen?
- Hur kommer bokförarens roll att se ut i framtiden?

1.3 Avgränsning

I den teoretiska delen i examensarbetet är det avgränsat till att endast lyfta fram digitala teknologier inom bokföringsarbetet. Arbetet begränsar även att endast lyfta fram och förklara inköps-, försäljnings- och löneprocess från ett bokföringsperspektiv.

Den empiriska delen i examensarbetet är avgränsad till företag X i Österbotten. Intervjun är avgränsad till tre chefer på företag X. I intervjun undersöktes chefernas synpunkter på digitalisering och automatisering samt framtidens roll som bokförare.

1.4 Disposition

Examensarbetets uppbyggnad är följande:

Kapitel 1 – Kapitlet presenterar inledning till examensarbetet, syfte och problemformulering

Kapitel 2 – Digitalisering, automatisering och digitala verktyg

Kapitel 3 – Digitalisering inom bokföringsarbetet

Kapitel 4 – Framtidens arbetsplats

Kapitel 5 – Kapitlet presenterar metod och tillvägagångssätt för empirisk undersökning

Kapitel 6 – Sammanfattning av intervjuerna

Kapitel 7 – Kapitlet presenterar resultatanalys

Kapitel 8 – Kapitlet presenterar diskussion och slutsatser

Kapitel 9 – Sammanfattning av examensarbetet

Kapitel 10 – Källförteckning

2 Digitalisering och automatisering

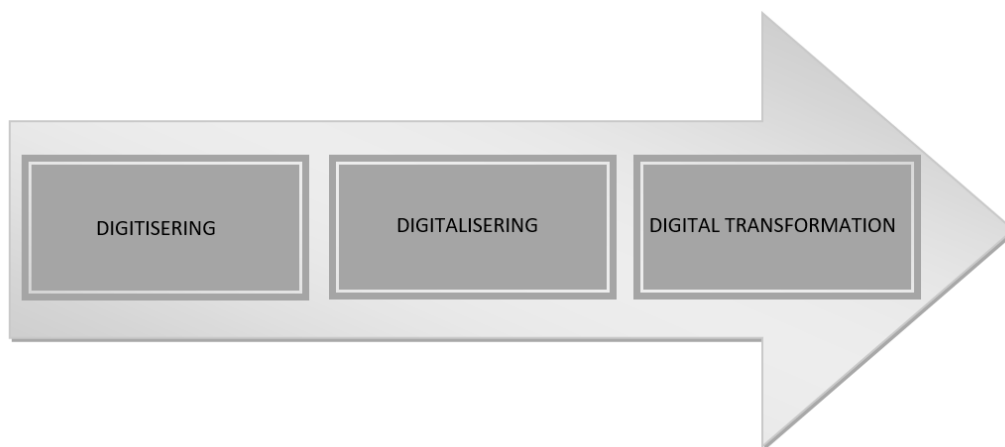
I detta kapitel kommer jag att börja med att ta upp och förklara vad digitalisering och automatisering innebär inom en ekonomiförvaltning i Finland. I första kapitlet förklaras betydelsen av digitalisering samt vilka tre steg ett företag behöver implementera när det sker en digital utveckling. I kapitlet automatisering kommer det närmare förklaras om automatiseringens tre utvecklingsfaser. Kapitlet kommer även att ta upp olika digitala verktyg och förklara hur digitala verktyg används i bokföringsprocessen. Digitala verktyg som kommer att tas upp i följande kapitel är Robotic Process Automation, artificiell intelligens, big data, dataanalyser och molntjänster.

2.1 Digitalisering

Digitalisering är en process där man skapar nya och kreativa processer för att använda sig av digitala teknologier. För att kunna digitalisera företagets verksamhet krävs det digitala teknologier. Genom att stryka gränsen mellan den digitala och fysiska världen skapar man en förbättrad process inom digitalisering. När digitalisering sker i en verksamhet handlar det om att företagets produktivitet ökar, vilket gör att ett företag får en ökad kvalitet och flexibilitet. Med andra ord sänkta kostnader och en större produktion. (Zenta, 2019). Syftet med digitalisering är att använda sig av digitala teknologier för att kunna skapa ett värde för användare, kunder och deras verksamhet. Digitalisering påverkar nystartade företag men även befintliga företag, det blir en förändring i verksamheten. (Ek & Ek, 2020a).

När bokföringsbranschen digitaliseras innebär det en effektivisering. Effektiviseringen som bidrar vid en digitaliserad arbetsplats innebär att allmänna rutiner förändras till automatiserade processer. Ett digitalt bokföringsprogram som används på en bokföringsbyrå har en möjlighet att förvara tidigare data och kan förutse förslag utifrån tidigare data. Med hjälp av detta sparar man tid och underlättar arbetsprocessen när redovisningsarbetet går från manuellt till digitalt arbete. (Digital bokföring, 2018).

Enligt Office Management (u.d.) behövs det tre steg när ett företag är i behov av en digital utveckling:

Figur 1. Digitaliseringens tre steg i en digital utveckling.

Steg ett för att kunna skapa ett digitalt data behöver man *digitisering*. Digitisera eller digifiera som även benämns handlar om att omvandla något analogt till digitalt. Omvandla något som existerar i verklighet till digitalt. Syftet med digitisering är att tillämpa automatisering i ett företag, men för att kunna automatisera behöver ett företag vara in i den digitala världen. Steg två består av *digitalisering*, är en process där digitala teknologier och digitiserad data används. När det finns ett digitalt format – kopiera, analysera och sprida på många olika sätt, då är det dags att använda sig av digitalisering. För att kunna skapa nya arbets- och kommunikationsprinciper i ett företag behövs digitalisering. Steg tre är *digital transformation* där skapas det ett värde till sina kunder. Detta sker genom att förändra arbetssätt, inviga det nya och aveckla det gamla. Digital transformation är själva förändringen som digitaliseringen lett till. Digital transformation är en sammanfattning av digitisering och digitalisering. När det redogörs för digital transformation är det vanligtvis ett företag som förändrats genom digitalisering. (Management, u.d.).

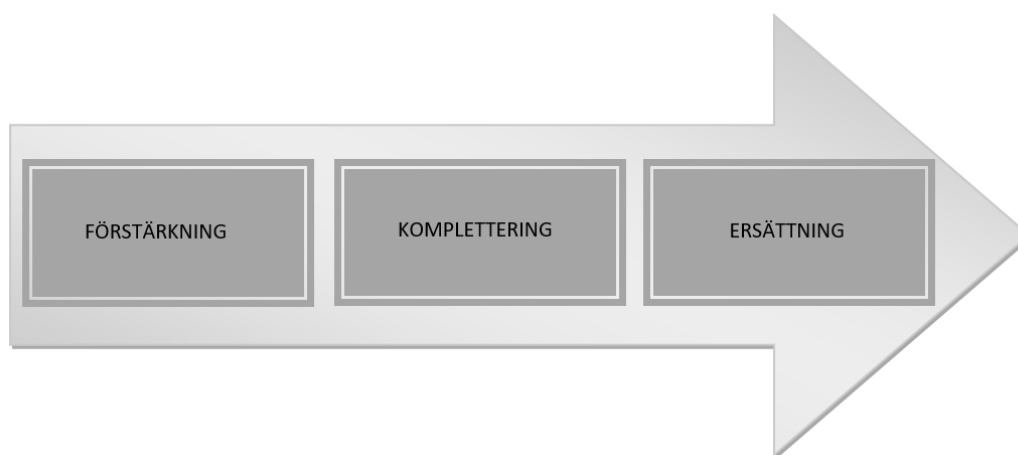
Genom att tillämpa digitalisering i ett företag kan man med hjälp av digitala teknologier digitalisera företagets verksamhet. Digitala teknologier kan läsas mera i kapitel 2.3 Robotic Process Automation och i kapitel 2.4 artificiell intelligens och i kapitel 2.5 big data samt i kapitel 2.6 molntjänster.

2.2 Automatisering

Automatisering kommer från det grekiska ordet *automatos* som betyder ”på egen hand”. I en arbetsprocess är automatisering en teknisk avlastning och ersätter repetitiva, monotona

och rutinmässiga arbetsuppgifter. Genom att använda sig av en mjukvara när arbetsuppgifter realiseras går det betydligt snabbare och det förekommer betydligt mindre fel. En mjukvara är alla program i en dator som används för att kunna realisera en specifik uppgift. Automatisering i ett företag höjer kvaliteten på tjänster. Detta gör att bokföringsrollen är i behov av branschspecifikt kunnande, det vill säga att övergår till en konsulteringsroll där kärnpunkten kommer att bli analysering, konsultering och tolkning av företagets verksamhet. Dessa tre kärnpunkter har en samverkan med varandra. Med analysering menas olika mätningar i företagets verksamhet samt vad som ska uppnås med mätningarna. Med hjälp av analysering kan man få en bättre bild av företagets siffror i resultat- och balansräkningen. Med konsultering ser man på nuläget och utvecklingsbehov av företagets verksamhet. Med hjälp av tolkning av företagets verksamhet har företaget möjlighet att få en ekonomisk tolkning av korrekta och jämförbara siffror i företaget.

Enligt FAR, Kairos Future (2016) finns det tre olika utvecklingsfaser inom automatisering:

Figur 2. Automatiseringens tre utvecklingsfaser.

Den första utvecklingsfasen är *förstärkning*, som namnet benämns innebär det en förstärkning av tekniken av de befintliga processerna som redan finns. En dator kan vara ett exempel på en förstärkning av tekniken vilket gör att arbetet blir effektivare. Följande utvecklingsfas är *komplettering*. Det innebär att man behöver komplettera tekniken som ska produceras. Det vill säga att en del arbetsuppgifter försvinner eftersom tekniken blir mera självständig. Den sista utvecklingsfasen är *ersättning*, som namnet benämns innebär det en ersättning av arbetsuppgifter. I den andra utvecklingsfasen nämndes det att

tekniken blir mera självständig, det betyder att tekniken ersätter befintliga personer i arbetet. (Kairos, 2016a).

Inom bokföringen används automatiserade processer i en stor utsträckning. Att automatisera processer kan till exempel vara med hjälp av RPA som tas upp i följande kapitel. Processer som automatiseras i ett företag kan vara arbetsuppgifter som utförs regelbundet och upprepas likadant varje gång. Detta kan vara processer som kan gå fel på grund av den mänskliga faktorn och genom att tillämpa automatisering i arbetsuppgifterna minskar man att fel görs. Automatiserade processer inom bokföring kan till exempel vara automatkontering. Automatkontering är lämplig att använda på sådana ställen inom bokföringen där återkommande händelser upprepas. Syftet med automatkontering inom bokföring är att automatisera återkommande och rutinmässiga moment. (Visma, 2021).

2.3 Robotic Process Automation

Robotic Process Automation förkortat RPA eller processautomatisering på svenska, är en processautomatisering som kan utföra automatiseringar av processer. Detta sker enkelt genom att mjukvaran kopierar steg för steg som en person realiserar. RPA används för att digitalisera eller automatisera vardagliga och rutinmässiga arbetsuppgifter med hjälp av robotteknik. RPA används vanligtvis vid uppgifter som baserar sig på regler och rutiner, men för att kunna utföra en uppgift måste RPA programmeras. Till skillnad mot artificiell intelligens som baseras på data och algoritmer och kan träna automatisering genom mönsterigenkänning. (Stenlund, 2021).

Enligt Visma (2021) används RPA inom bokföring i huvudsak till att automatisera tidskrävande och likriktade bokföringsuppgifter. Genom att använda processautomatisering klarar det av att göra uppgifter automatiskt som förut utförts manuellt. RPA används i bokföringen vid sådana tillfällen där uppgifterna utförs upprepade gånger samt enligt bestämda regler. Processautomatisering används till största del vid allmänna uppgifter i bokföring. Allmänna uppgifter kan till exempel vara avstämningar och fakturering men även förberedning av budgeter och rapporter.

2.4 Artificiell intelligens

Artificiell intelligens förkortat AI eller maskinintelligens på svenska är en samlingsterm för ett datasystem. Med hjälp av AI tekniken klarar datasystemet av att utföra uppgifter som vanligtvis skulle ha krävts mänsklig intelligens. AI datasystem används i de flesta branscherna i dagens läge. Systemet innehåller algoritmer som gör att maskiner kan tolka rätt data, lära sig och tillämpa rätt kunskap, precis likadant som en människa. Ett självständigt system med AI kan själv förändra deras algoritmer i och med att systemet har erfarenhet och är ett självlärande system. Det visar sig att krävande uppgifter har kunnat förbättras ytterligare genom automatisering inom ekonomiförvaltningen med hjälp av AI. (Ek & Ek, 2020b).

Genom att använda AI i bokföringsprogram och ekonomisystem innebär det en bättre kvalitativ syn samtidigt som förutsättningarna är högre genom att hinna ta kloka beslut i realtid. AI baserar sig på algoritmer vilket betyder att systemet utvecklas hela tiden med hjälp av erfarenhet och historik. Detta är en väsentlig skillnad till att det är möjligt med hjälp av AI att kunna automatisera bokföring. AI fungerar bra att tillämpa i bokföringsprogram där AI ska lära sig att tolka fakturor. AI behöver big data för att kunna samla in stora datamängder och sedan behövs AI för att kunna bearbeta den stora datamängden. När AI har lärt sig att tolka fakturorna skickas det automatiskt vidare för godkännande baserat på regler som lagts in före. I detta skede kan det också finnas färdiga konteringsförslag och därefter skickas det i väg och är klara för betalning. (Odsvall, 2021a).

2.5 Big data

” Big data isn’t the solution. The solution is having the right set of tools to properly slice and dice the data.” (Kairos, 2016b).

Enligt Grujic (2021) är termen big data eller massdata på svenska en stor samling av data. Big data är en bra och effektiv användning för att kunna lära ut datorer och maskiner att vara självständiga. Vanligtvis är det omöjligt att använda traditionell dataanalys när en big data ska analyseras. Detta är på grund av att samlingarna av big data är så stora. Det finns tre kriterier som måste uppnås för att kunna betrakta en datauppsättning till en big data.

De tre kriterierna eller även kallade 3 V är följande:

- Volym (Volume)
- Hastighet (Velocity)
- Variation (Variety).

Dessa tre kriterier måste en datauppsättning uppfylla för att det ska kunna betraktas som big data. Det första kriteriet är *volym* och som namnet big data säger handlar det om stora datainsamlingar. Resultatet av datainsamlingarna är långa och konstanta observationer. Det andra kriteriet är *hastighet*, vanligtvis behövs det en hög hastighet för att kunna samla in så mycket data som möjligt. När big data samlar in data är den ofta tillgänglig i realtid. Det tredje kriteriet är *variation* och eftersom big data är en stor datauppsättning innehåller den en hel del information. (Grujic, 2021).

Digitala teknologin AI är kombinerat med big data. Med hjälp av big data har man möjlighet att läsa in alla leverantörer och kontext på fakturor som kommer in i ett företag. Big data har möjlighet att lära sig både på makro- och mikronivå. Genom att big data samlar in stora datamängder behövs sedan AI för att kunna bearbeta den stora datamängden. (Odsvall, 2021b).

2.6 Dataanalys

Dataanalys är en process i ett rapporteringsprogram som kan utvärdera data med hjälp av statistiska och analytiska verktyg. På basis av den information som ett företag samlat in görs en dataanalys. Som ordet dataanalys säger analyseras data och med hjälp av det kan man dra slutsatser hur bra ett företag går eller hurudana förändringar som behöver göras. Företag använder det som ett underlag för att sedan kunna ta välgrundade och ekonomiska beslut. Dataanalys består av två typer, kvantitativ och kvalitativ dataanalys. Informationen i den kvantitativa dataanalysen är numerisk, det finns en exakt statistik på den kvantitativa dataanalysen. Informationen i den kvalitativa dataanalysen är i textform, det vill säga det är en databas med information som presenteras i textform. (Software, u.d.)

För att härleda affärsinformation krävs det att en dataanalys innefattar följande steg:

- Precisera mål
- Ställa frågor
- Insamling av data
- Datatvist
- Analys av data
- Sammanfattning av analys.

Enligt Software (u.d.) är dataanalys en större process vilket gör att det krävs att man börjar med att *precisera* ett mål. Följande steg är att *ställa frågor*, det innebär att man ställer en fråga i problemområdet. Följande steg är *insamling av data*, en insamling av lämpliga källor för att få svar på frågan i problemområdet. *Datatvist* är rådata som dataanalysen måste samla och ändra till en lämplig form för analysverktyg. Följande steg är *analys av data*, här utforskas data och insamling av korrekta statistiska metoder. Slutligen *sammanfattas analysen* i en rapport och överlämnas till slutanvändaren. (Software, u.d.).

Ett verktyg som används vid dataanalys är Business Intelligence förkortat BI. Med BI får du automatisk uppdatering i realtid på företagets ekonomirapporter och nyckeltal. BI verktyget hämtar information till rapportering eftersom det är en sammankoppling med bokföringssystemet. När en bokföring görs i ett företag är det vanligt att bokningar görs, redigeras eller tas bort. Då är det enkelt att få använda sig av BI verktyget och genom att smidigt trycka på en knapp uppdateras företagets siffror automatiskt. Många bokförare vet att funktionen finns men endast ett fåtal personer vet att BI verktyget används för att göra en automatisk uppdatering i rapporterna. (Teir, u.d.).

2.7 Molntjänster

Molntjänster kallas även Software-as-a-service förkortat SaaS eller Cloud. Molntjänster är en programvara som öppnas upp via en webbläsare och kravet för att kunna använda molntjänster är internet. Med molntjänster har man möjlighet att integrera med andra

företag vilket är en fördel eftersom det finns möjlighet att överföra data mellan varandra. Molntjänster är en del av IT-tjänster som erbjuder datorkraft, lagringsutrymme och mjukvara. (Visma, 2020).

Enligt Jones (2021) finns det *tre huvudtyper* av molntjänster:

- Offentligt moln
- Privat moln
- Hybrid moln.

Den första huvudtypen är ett *offentligt moln*, det betyder att man tillhandahåller tjänster av en tredjepartsleverantör via ett offentligt internet. Den andra typen är ett *privat moln*, det betyder att man tillhandahåller tjänster via ett privat internt nätverk eller ett nätverk där bara ett företag har tillgång till molntjänsten. Leverantören har ansvaret för hantering och underhåll när man använder sig av en offentlig molndistribution. Den tredje huvudtypen av molntjänst är *hybrid moln*, det betyder att man tillhandahåller en kombination av tjänsterna. En kombination av offentliga och privata molndistributioner. Genom att använda sig av hybrid moln finns det en möjlighet att dela program och data mellan båda molnmiljöerna. (Jones, 2021).

Det är vanligt att företag använder sig av molntjänster men en stor del av dem äger inte en hårdvara utan alternativt köper företag molntjänster i stället. Leverantören av molntjänster gör automatiska säkerhetskopior av företagets data, säkerhetskopiorna finns sparat i ett molnbaserat program. (Ek & Ek, 2020c).

3 Digitalisering inom bokföringsarbetet

I detta kapitel kommer jag att förklara allmänt vad bokföring innebär samt lyfta fram bokföringens grunder och principer. Kapitlet kommer även att ta upp processer inom extern redovisning samt förklara vad som menas med automatisering inom bokföringsarbetet.

Bokförarens arbetsprocesser och vardagsrutiner kan variera beroende på vilka överenskommelser som avtalats mellan bokföraren och den bokföringsskyldige. Bokförarens arbetsuppgifter varierar också beroende på företagets storlek. En bokförare utför företagets bokföring på basis av de uppgifter som den bokföringsskyldiga lämnat in. Bokföraren ansvarar vanligtvis att följa företagets inkomster, utgifter, tillgångar och skulder. Förutom detta ansvarar bokföraren även vid räkenskapsperiodens slut, genom att upprätta ett bokslut samt rapporteringar till företaget. (Yrittäjät, u.d.).

När digitalisering förverkligas inom bokföringsbranschen förändrar det både arbetsplatsen och arbetsuppgifterna. I dagsläget är det allt vanligare att det används digitala teknologier i allt fler arbeten. Digitala teknologier kommer att ersätta en stor del av individens arbetsuppgifter, vid en bokföringsbyrå betyder det att digitala teknologier ersätter bokföringsarbetet. I första hand är det bokföring som automatiseras men det kommer också bli möjligt att automatisera bokslut genom att en programvara stämmer av bokföringskonton. Det betyder att huvuduppgiften för en bokförare kommer i stället bli att ha överblick över avvikelser som kan uppstå. (Ek & Ek, 2020a).

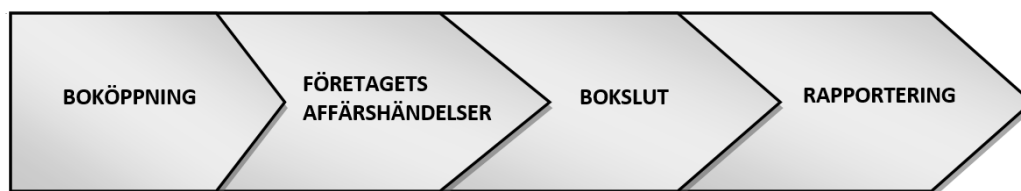
Enligt Aho (2020) kan man göra en jämförelse mellan datorer och individer. Man kan lätt konstatera att dagens arbetsplatser som består av digitalisering och automatisering är överlägsna när det kommer till följande uppgifter:

- Att memorera
- Att korrekt utföra enligt praxis
- Att tolerera skicklighet
- Att kalkylera
- Att snabbt hantera stor faktamängd.

3.1 Bokföring

Ett företag ansvarar för att bokföringen sköts på ett korrekt sätt. Bokföring innebär att registrera företagets alla inköps- och försäljningshändelser. Bokföringens syfte är att fastställa ett resultat och genom planering och uppföljning tillhandahålls den operativa redovisningen inom ett företag. (Bokföringslag 1336/1997, 1997b).

Enligt Arvidson, Carrington och Johed (2018) är prestationsprincipen sedvanlig vid löpande bokföring. Med prestationsprincipen inom bokföring menar man att alla affärshändelser görs på två konton, det vill säga dubbelt. I praktiken innebär detta att man bokför leverantörsfakturer när de kommer in och lägger fakturorna som en leverantörsskuld. Kundfakturer bokförs när de skapas och läggs som en kundfordring.

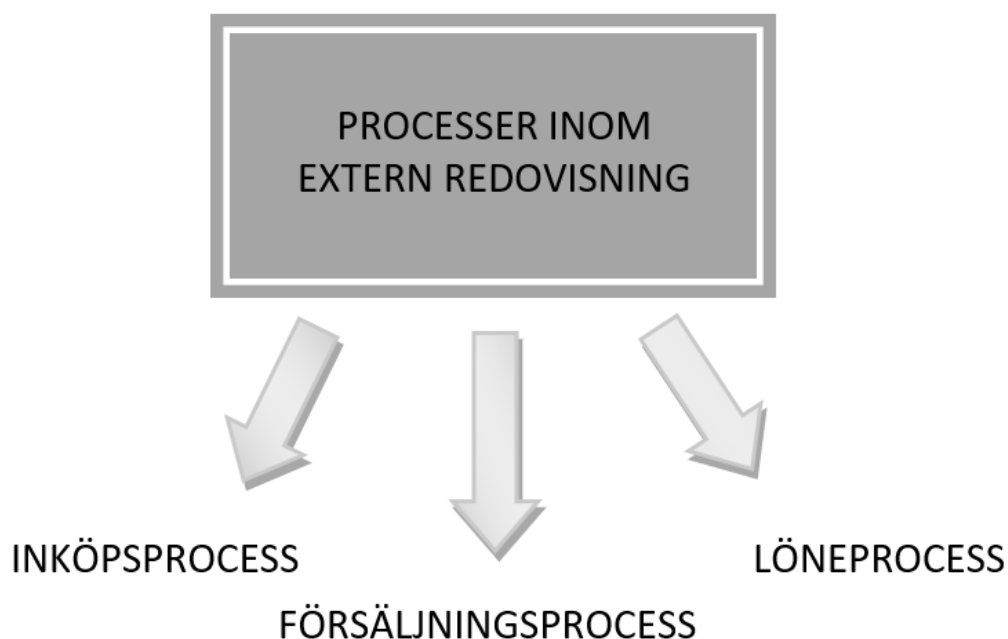
Figur 3. De fyra huvudmomenten i ett företag.

Figur 3 visar de *fyra olika huvudmomenten* som måste urskiljas under en räkenskapsperiod i företagets bokföring. Huvudmoment ett är *boköppning*, det innebär att företagets ingående balans flyttas över till den nya räkenskapsperioden. Ingående balanssaldona fås från bokslutets föregående räkenskapsperiod. Huvudmoment två är bokföring av *företagets affärshändelser*. I en huvudbok kommer alla affärshändelser systematiskt och enligt bokföringslagen ska affärshändelserna bokföras i kronologisk och systematisk ordning. (Bokföringslag 1336/1997, 1997c). I en huvudbok kan man följa upp alla räkenskapsperiodens händelser enskilt för varje konto. Tredje huvudmomentet är *bokslut*. Med ett bokslut menas att alla konton man använt under räkenskapsperioden etableras och avslutas mot bokslutskontona, endera mot ett resultat- eller ett balanskonto. Det sista huvudmomentet är *rapportering*. Rapportering är en sammanställning av företagets siffror och ekonomi. (Tomperi, 2011).

God redovisningssed är ett viktigt begrepp inom all redovisning. Begreppet tillämpas vanligtvis vid affärshändelser där det varken finns bestämmelser i bokföringslagen eller i andra lagar. Begreppet god redovisningssed innebär att expertuttalanden om god praxis ska följas av alla. Om god redovisningssed inte tillämpats i ett företag är företaget själva skyldiga att ansvara för konsekvenserna som kan uppstå. (Arvidson, Carrington, & Johed, 2018a).

3.2 Processer inom extern redovisning

Inköps-, försäljnings- och löneprocess som visas i figur 4 är processer inom extern redovisning.

Figur 4. Processer inom extern redovisning

När ett företag använder inköpsreskontra tas inköpsfakturorna emot och betalas, i detta skede kan man med hjälp av automatkontering göra en kontosättning och bygga in önskade villkor och funktioner. För att inköpsreskontra ska fungera smidigt och för att kunna tillämpa automatkontering gäller det att inköpsfakturan är en e-faktura. Vid inköpsfakturer med automatisering kan direktbetalning tillämpas. Funktionen fungerar bra att tillämpa vid inköpsfakturer som är återkommande eller när fakturans belopp är standard. (Netvisor, u.d.).

Från ett bokföringsperspektiv kan försäljningsprocessen förklaras genom att flytta en potentiell kund från en order till en avslutad affär. När ett företag har en gynnsam försäljningsprocess är processen strukturerad. När försäljningsprocessen automatiseras är det viktigt att all data bakom processen är korrekt inmatad. Det viktigaste i en försäljningsprocess är kunderna. (Concito, 2021).

I ett företag betalas lön till arbetstagarna för deras arbetsinsats. Att automatisera löneprocessen är relativt enkelt eftersom siffrorna i en löneprocess kan läsas av med hjälp av en robot. Med hjälp av en robot i löneprocessen kan den samla in stora mängder information från bland annat IT-system och därefter sammanställa allt på en kort tid. En stor del av rutinartade löneprocesser som människor gör är inte nödvändiga eftersom man kan effektivisera processerna. (Hogia, 2018).

För att dessa tre processer ska fungera och vara av bra kvalitet är de i behov av att använda sig av MDM, Masterdata Management. MDM är data som genereras en gång för att sedan kunna använda informationen på flera ställen i företagets system. Med MDM samlar man in olika huvuddatatyper så som produkter, kunder och leverantörer. I en försäljnings-, inköps- eller löneprocess fungerar automatisering som en viktig del genom att bidra med sänkta kostnader, nya affärsmöjligheter och effektivisering av företagets verksamhet. Dock är det inte tillräckligt att endast tillämpa automatisering i processerna utan grunden till att dessa processer fungerar är att MDM har tillämpats på ett korrekt sätt. (Nexer, u.d.).

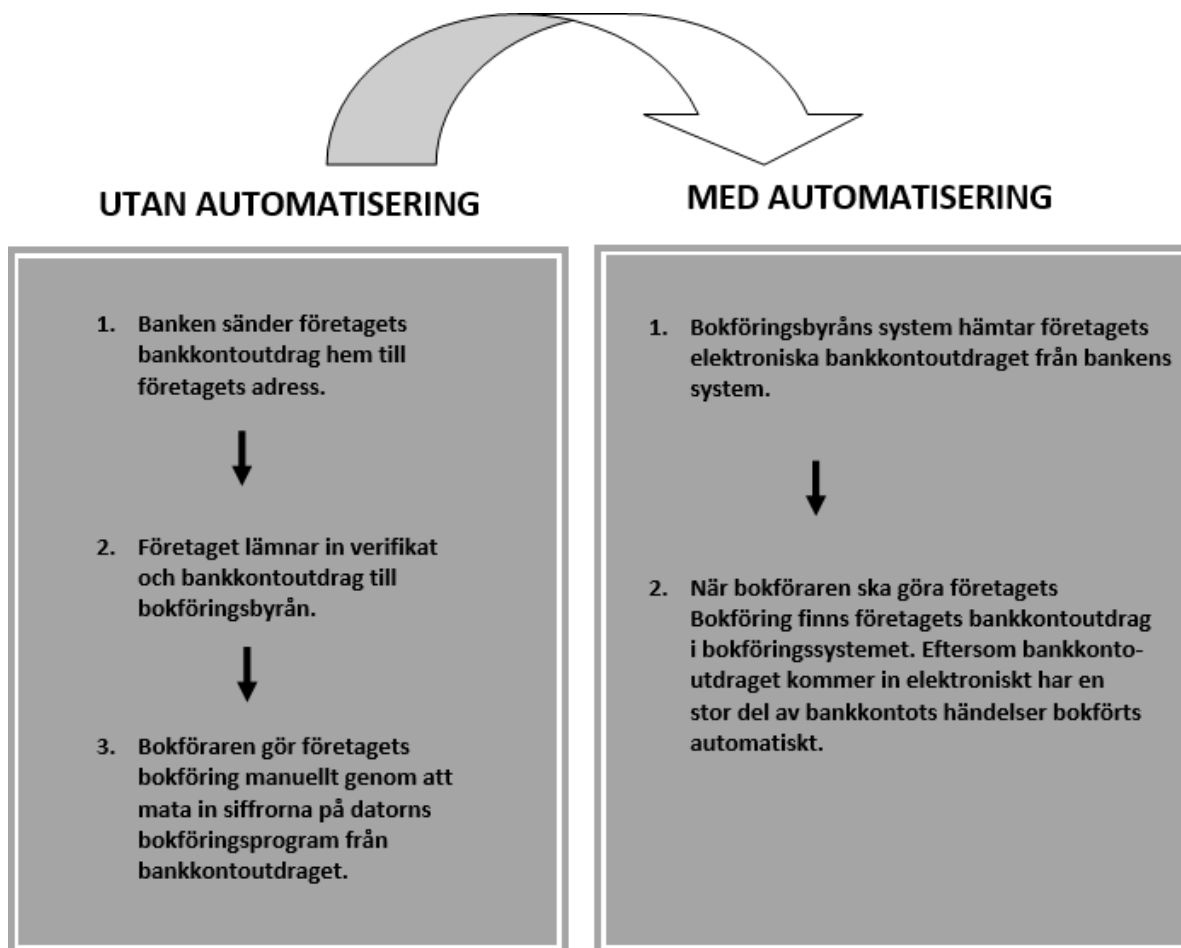
3.3 Automatisering inom bokföringsarbetet

Långt innan man tillämpade automatisering inom bokföring använde man sig av bokföringsböcker. I en bokföringsbok bokförde man förhand, det betyder att siffror och summor adderades som sedan flyttades manuellt till en ny bokföringsbok. Idag görs bokföringen i princip på samma sätt som förut men i dagens läge är det tekniken som ändrat arbetssättet. Genom att den digitala tekniken förändrats har det bidragits till att man använder automatiserade processer inom bokföringsarbetet. (Arvidson, Carrington, & Johed, 2018a).

Vi lever i en alltmer digitaliserad värld och på senaste tiden har det skett stora förändringar inom bokföringsarbetet. Allt fler bokföringsbyråer har övergått till en elektronisk

ekonomiförvaltning och i praktiken betyder det att all ekonomi och bokförings relaterade uppgifter i ett företag övergår till ett elektroniskt format. Nutida rollen för en bokförare är fortfarande att upprätta månatlig bokföring samt att upprätta ett bokslut. Den största skillnaden är att det har blivit en större effektivitet inom bokföringsarbetet eftersom bokföringsbranschen börjat tillämpa automatiserade processer inom arbetet. Med en större effektivitet syftar man på att onödigt tid som tagit längre att utföra för en individ kan nuförtiden sparas in med hjälp av automatiserade processer. (Uotila, 2022).

Figur 5 på följande sida visar ett exempel på skillnad mellan bokföringsarbetet utan och med automatiserade processer. Före det fanns automatiserade processer inom bokföringen kom det vanligtvis i pappersformat, till exempel företagets bankkontoutdrag. En digitaliserad bokföringsbyrå som använder sig av automatiserade processer får företagets bankkontoutdrag digitalt och direkt in i bokföringssystemet, det hämtas automatiskt från bankens system och in till bokföringssystemet. Det elektroniska bankkontoutdraget har förenklat bokförarens arbete. (Nordea, u.d.). Förut när det inte fanns tillgång till ett elektroniskt bankkontoutdrag matade bokföraren in bankkontoutdragets siffror manuellt i bokföringssystemet. Med hjälp av denna automatiserade process inom bokföring bidrar det till att en tidskrävande bokföringsuppgift försvinner för bokföraren. Det bidrar också till en effektivare arbetsmiljö eftersom den förenklade arbetsuppgiften inte längre är tidskrävande när automatiseringen ansvarar för det.

Figur 5. Figuren visar bokförarens roll före och efter en automatiserad process.

4 Framtidens arbetsplats för en bokförare

I detta kapitel kommer jag att förklara digitaliseringens och automatiseringens utveckling av arbetsuppgifter vid en bokföringsbyrå. Kapitlet kommer även att ta upp och förklara automatiseringens påverkan på bokförarens roll samt innebörden av framtidens redovisningskonsult.

”Det enda sättet att förutsäga framtiden är att ha makt att skapa den.”

– Erik Hoffer. (Kecklund & Sandblad, 2021a).

Det finns många reflektioner kring framtidens arbetsplats och arbetsuppgifterna vid en bokföringsbyrå. Digitaliseringen medför automatiseringar och robotiseringar vilket leder till en förändrad arbetsmiljö inom bokföringsarbetet. Genom att ställa höga krav på de digitala systemens utformning är det viktigt att kunna realisera arbetsuppgifterna på ett effektivt och säkert sätt men även för att undvika onödiga belastningar. Framtidens viktiga digitala innovationer handlar mer om användningens sociala och organisatoriska aspekter. (Arvidson, Carrington, & Johed, 2018b).

Enligt Aho (2020) kommer utvecklingen inom bokföringsbranschen innefattas av digitala teknologier och slutligen eliminera individens manuella arbete. Genom att eliminera manuellt arbete har framtidens bokförare en möjlighet att spendera lika mycket tid med kunderna som förut men på ett helt annat sätt. När manuellt arbete elimineras menar man att bokförarens vardagliga arbete elimineras och det gör att bokföringsrollen är i behov av branschspecifikt kunnande, det vill säga att övergå till en konsulteringsroll där kärnpunkten kommer att bli analysering, konsultering och tolkning av företagets verksamhet. Dessa tre kärnpunkter har en samverkan med varandra. Med analysering menas olika mätningar i företagets verksamhet samt vad som ska uppnås med mätningarna. Med hjälp av analysering kan man få en bättre bild av företagets siffror i resultat- och balansräkningen. Med konsultering ser man på nuläget och utvecklingsbehoven av företagets verksamhet. Med hjälp av tolkning av företagets verksamhet har företaget möjlighet att få ekonomisk tolkning av korrekta och jämförbara siffror i företaget.

4.1 Bokföringsarbetets utveckling

Enligt Kecklund och Sandblad (2021) kommer arbetet inom bokföringsbranschen att utvecklas och förändras när digitalisering och automatisering tillämpas. Digitalisering och automatisering handlar inte enbart om en teknikutveckling utan det är mer likt en verksamhetsutveckling. Förändringarna som sker ska bidra till en god arbetsmiljö. Det betyder att arbetet som utförs ska utvecklas och bli säkrare och effektivare.

Sannolikheten för att framtidens företagare är i behov av att köpa ekonomiförvaltningstjänster för ett företag är mycket stor. Företagarna kommer med stor sannolikhet inte att vara i behov av en bokförare på samma sätt som i nuläget men företagarna kommer fortsättningsvis vara intresserade att köpa externa redovisningstjänster. Utvecklingen som kommer att ske inom bokföringsarbetet den närmsta tiden är att digitala teknologier tar över ekonomiadministrationsuppgifter och bokföringsrollen ändras till en redovisningskonsult. Även om ingen kan säga exakt hur framtiden kommer att utvecklas kommer det finnas två områden inom bokföringsarbetet som individen behöver utföra. Dessa två områden är problemlösning och förmåga till interaktion. (Aho, 2020a).

Bjerre (2018) har intervjuat Cornelia Sporre och Adalia Najim. De studerar till redovisningskonsulter och berättar att framtiden kommer att behöva redovisningskonsulter oavsett hur framtidens bransch kommer att se ut. Najim berättar att de alltid kommer att behöva ha personer som kan tolka siffror åt kunder. Bokföringsarbete med manuell kontering och rådgivning till kunder kommer inte vara aktuellt i framtiden och enligt en föreläsare kommer bokföringsarbetet att elimineras redan år 2023. Bjerre frågar *"Vilka kompetenser tror ni att framtidens redovisningskonsulter behöver ha?"*. Respondenterna svarade eftersom det blir mera rådgivning till kunder måste man tycka om att prata med människor. En annan viktig sak är också att man ska ha ett intresse för vad siffror har för betydelse i ett företag.

Ny teknik utvecklas hela tiden men själva användningen av den nya tekniken utvecklas betydligt långsammare. Det betyder att framtidens bokföringsarbete går snabbt men samtidigt långsamt framåt. En påverkan till att det går långsamt i den tekniska utvecklingen är både ekonomin och tiden att lära sig. Det är en lång process innan rätta funktioner är

inbyggda i systemet. Det tar även tid och är väldigt dyrt att införa och utveckla nya IT-system samt nya sätt att automatisera. Den tekniska utvecklingen kommer att medföra en del förändringar i lagar och regelverk. Bokföringsarbetet påverkas även av lagen i och med att bokföringen följs av bokföringslagen. I den nuvarande lagstiftningen finns det principer och begrepp som är i behov av att uppdateras i och med att den inte är tillämpad för den kommande automatiseringen. (Kecklund & Sandblad, 2021b).

4.2 Framtidens redovisningskonsult

Även om många arbetsmoment så som löpande bokföring kommer att försvinna så medför det också utveckling och skapar många nya jobb. Fortsättningsvis är det i samma riktning att utveckling fortsätter och sker. Utveckling handlar alltmer om utbildning och kompetensutveckling hos arbetstagarna. När allt digitaliseras och automatiseras förenklas bokförarens arbetsuppgifter. Arbetet kommer inte helt att försvinna utan i stället ändrar det karaktär. I framtiden kommer bokföringsbranschen kräva bredare kompetenser än vad en nuvarande bokförare har. Bokförarens framtida kompetenser är att förstå sig på lagar och regler och samtidigt alla system. Andra viktiga saker som hör till framtidens kompetenser är att ha kunskap i att tolka och analysera rapporter samt resultat. (Persson, 2015).

Enligt Aho (2020) kommer yrkeskompetenserna för framtidens bokförare att utvecklas på en hel del sätt. Man kan utveckla egna yrkeskompetenser genom att upprätthålla sitt minne med liknande uppgifter men det kommer också att krävas att man har grunder inom bokföring innan nya kompetenser kan byggas på. Det kommer att vara viktigt att nuvarande bokförare läser sig in och studerar analyser och rapporter eftersom framtidens bokförare kommer att övergå till en konsulteringsroll inom branschen. Yrkeskompetenserna som framtidens konsulteringsarbete kommer att kräva kommer att vara till stor nytta. Med hjälp av bredare yrkeskompetenser kommer de ha möjlighet att hjälpa företag som är i behov av problemlösning och rådgivning.

Kundens meddelande till redovisningskonsulten:

Hej, jag har funderat på att ombilda min enskilda firma till ett aktiebolag. Vad skulle det få för inverkan på skatten och tycker du att det skulle vara förnuftigt?

Redovisningskonsultens svar:

Hej, jag skickar Skatteverkets anvisningar om skattekonsekvenser vid ändring av företagsform som bilaga. Ring eller mejla mig, om du har några frågor.

Figur 6. Framtidens kommunikation mellan en kund och en redovisningskonsult. (Aho, 2020b).

Ovanför visar figur 6 en bild av en kommunikation mellan en kund och en redovisningskonsult i framtiden. Eftersom framtidens bokföringsarbete kommer att skötas med automatiserade processer behöver inte redovisningskonsulten fokusera på manuell bokföring längre. Nu ligger fokuset i stället på att konsultera, analysera och tolka ett företag. (Aho, 2020c).

Enligt Arvidson, Carrington och Johed (2018) har digitalisering och automatisering en stor inverkan på individen. För många är det en omställning i arbetslivet eftersom det kommer ändringar och förnyelser i arbetsuppgifter. Många kan se detta som en möjlighet och andra kan se det som hot och konsekvenser. Även om digitalisering och automatisering ska underlätta arbetet och göra det enklare för individen kan det också påverka hälsan och arbetsmiljön. Det har kommit klara kopplingar att den digitala arbetsmiljön påverkar människans hälsa. Hälsan är en betydelsefull effekt i arbetslivet. Stressrelaterade arbetsuppgifter och höga krav kan leda till en förändring i människans hälsa vilket kan leda till att arbetslivet påverkas på flera sätt. Begreppet hållbar utveckling är ett viktigt begrepp inom branscher med digitalisering. Det är viktigt att skapa ett hållbart arbetsliv, det betyder man ska inte bli sjuk av arbetslivet utan alternativt tvärtom. Arbetslivet ska medföra arbetsglädje och god arbetsmiljö, det skapar ett hållbart arbetsliv.

5 Empirisk undersökning

I detta kapitel kommer den empiriska undersökningen att presenteras. Den empiriska undersökningen bestod av intervjuer med tre chefer från företag X. Målet var att få alla tre intervjuer utförda på plats så att intervjun kunde utföras med en direktkontakt mellan intervjuaren och respondenten. Målet uppnåddes med alla tre respondenterna.

5.1 Metod och tillvägagångssätt

Begreppet forskningsmetod är en metod eller teknik som tillämpas i forskning. Forskningsmetoden kan antingen vara en kvalitativ metod eller en kvantitativ metod. Genom att använda sig av en eller båda metoderna i studien hjälper det till att samla in data till studien. (Bryman & Bell, 2011a).

För att kunna uppnå syftet i studien har en kvalitativ metod använts i den empiriska delen. Jag valde att göra en kvalitativ studie med företag X. Den kvalitativa studien innehåller tre intervjuer med tre chefer från företag X. Jag valde att använda en kvalitativ metod för att kunna jämföra respondenternas synpunkter hur digitaliseringen kommer att påverka framtidens bokföringsroll och arbetsuppgifterna inom bokföringsbranschen. Jag tyckte att den kvalitativa metoden var lämplig att använda i studien eftersom jag ville höra åsikter och synpunkter av respondenterna.

5.2 Kvalitativ forskningsmetod

En kvalitativ forskningsmetod syftar på forskningsprocedurer som ger relaterande data. Med en kvalitativ forskning i en studie går man in på djupet och försöker tolka och beskriva resultatet. En kvalitativ forskningsintervju lämpar sig bra i en studie när man vill ge respondenterna möjlighet att berätta och beskriva. En kvalitativ data kan man urskilja från en kvantitativ data. Med en kvalitativ data samlar man in information som redogör ett ämne mera än vad det mäts. I en kvantitativ data ger det siffror att tolka. (Olsson & Sörensen, 2011).

Den kvalitativa forskningsmetoden lämpar sig bra i studien i och med att ingen vet hur framtiden kommer att bli eftersom den endast kan tolkas och förutspås. Av den orsaken var det extra viktigt att få respondenternas personliga svar och diskussion.

5.3 Intervju

I en kvalitativ forskningsintervju innebär det en direktkontakt mellan intervjuaren och respondenten. Intervju är sannolikt den mest tillämpade metoden när det kommer till en kvalitativ forskning. Metoden är en enkel och bra materialinsamlingsmetod inom de flesta områden. Det finns även en del svårigheter när det kommer till intervju. En intervju handlar mycket om för- och efterarbete eftersom en intervju behöver planeras, transkriberas och slutligen analyseras. (Bryman & Bell, 2011b).

För att uppnå bästa resultat vid intervjutillfällena, sändes intervjufrågorna ut till respondenterna på förhand.

5.4 Reliabilitet och validitet

Begreppen reliabilitet och validitet är två mått som berör mätningarnas tillförlitlighet och följdriktigheter. Reliabilitet handlar om pålitlighet och kan delas upp i extern och intern reliabilitet. Syftet med extern reliabilitet är ifall det är möjligt att upprepa undersökningen. Syftet med intern reliabilitet menas att flera forskare kommer överens om en tolkning vad de ser och hör. Validitet handlar om mätningarnas relevans, det vill säga i hur hög grad en mätning är. Reliabilitet och validitet i en kvalitativ studie är att man samlar in och omvandlar data på ett systematiskt och pålitligt sätt. När reliabilitet och validitet används i kvalitativa forskningar utgår man från trovärdighet. Resultatet i detta examensarbete presenteras längre fram. (Bryman & Bell, 2011c).

5.5 Presentation av intervjufrågor

Enkäten jag sände ut till respondenterna innehöll totalt 11 frågor. Frågorna i enkäten var indelade i tre kategorier varav två huvudkategorier. Första kategorin var inledande frågor till respondenterna för att kunna få en tydligare bild av hurdana respondenter som intervjuades. Följande kategori är huvudkategorin, digitalisering och automatisering. Syftet med denna huvudkategori var att få respondenternas åsikter hur automatiserade processer har påverkat bokförarens roll och arbetsuppgifter. Följt av den andra huvudkategorin som var bokföringsbranschen i framtiden. Syftet i denna del var att få fram

respondenternas åsikter om bokförarens roll i framtiden och hurdana förändringar de tror kommer att ske med bokförare och bokföringsbyråer i framtiden.

5.6 Intervjufrågorna

Inledande frågor

- Vad har du för titel och vilka är dina arbetsuppgifter?
- Hur länge har du arbetat inom bokföringsbranschen?
- Får jag nämna företagets namn och ditt namn i examensarbetet eller förblir det anonymt?

Digitalisering och automatisering

- Använder ni automatiserade processer i arbetet? Kan du ge exempel och förklara hurdana automatiserade processer som används.
- Kommer du att tänka på någon process vid er bokföringsbyrå som inte är automatiserad men skulle behöva vara?
- Hur har automatiserade processer påverkat bokförarens arbete? Baserat på svaret, har det försvårat eller underlättat arbetet?

Följdfråga: På vilket sätt har arbetet försvårats/förbättrats? Kan du ge exempel på en uppgift som har försvårats/förbättrats på grund av en automatiserad process.

- Hur anser du att bokförarens roll har påverkats av digitaliseringen om man jämför bokförarens roll före digitaliseringen?

Bokföringsbranschen i framtiden

- Hur utvecklad bokföringsbyrå anser du att du arbetar på från skala 1–5? Nedanför ser du en skala 1–5, välj en siffra och ge en motivering varför.

1 = Bokföringsbyrån är inte alls utvecklad, allt sköts med papper.

2 = Majoriteten sköts med papper och minoriteten elektroniskt.

3 = Sköts jämnt fördelat med elektroniskt och papper.

4 = Majoriteten sköts elektroniskt och minoriteten med papper.

5 = Bokföringsbyrån är helt utvecklad, allt sköts elektroniskt.

- Tror du efterfrågan på bokförare kommer att öka eller minska i framtiden? Baserat på svaret, förklara varför.
- Tror du att titeln bokförare kommer att utvecklas till en redovisningskonsult i framtiden? Om svaret är **ja**, hur och på vilket sätt ändrar yrkesrollen? Om svaret är **nej**, vad baserar du ditt svar på?
- Är det något jag glömt som du ännu vill tillägga/kommentera gällande digitalisering och bokförarens roll nu och i framtiden?

5.7 Presentation av respondenter

I detta kapitel kommer respondent A, B och C att presenteras. Företaget och respondenternas del förblir anonymt i studien för att säkra deras anonymitet.

Respondent A har varit över 35 år inom bokföringsbranschen. Hen är utbildad till ADB merkonom och hens arbetstitel är palvelupäällikkö. Arbetsuppgifterna är att leda arbetet på kontorets bokföringsbyrå.

Respondent B har varit 20 år inom bokföringsbranschen. Hen är utbildad till ekonomiexamen samt examen inom EBR. Hens arbetstitel är team leader och arbetsuppgifterna är i första hand att understöda teamets anställda i vardagliga ärenden men även också en del kundkontakter. Hen kallar även sig som ett bollplank och en problemlösare vid olika situationer med både kunder och anställda.

Respondent C har varit 17 år inom bokföringsbranschen. Hen är utbildad till ekonomiexamen samt examen inom EBR. Hens arbetstitel är kontorschef. Den officiella arbetsbeskrivningen är att teamleda ett bokföringsteam. Arbetsuppgifterna i praktiken är att delvis teamleda ett bokföringsteam och kundansvarig för bokföringskunder.

6 Sammanfattning av intervjuerna

Detta kapitel är en sammanfattning av respondenternas svar från intervjuerna. För att kunna följa en struktur på intervjuformuläret är svaren indelade i två huvudkategorier. I första huvudkategorin redogörs det om digitalisering och automatisering och i den andra delen redogörs det om bokföringsbranschen i framtiden. Intervjun började med en inledande diskussion före vi gick vidare till de två huvudkategorierna. I den inledande diskussionen gick jag igenom respondenternas titel och arbetsuppgifter samt hur många års erfarenhet respondenterna har inom bokföringsbranschen. Företaget och respondenternas del förblir anonymt i studien för att säkra deras anonymitet.

6.1 Del 1 Digitalisering och automatisering

Fråga 4: Använder ni automatiserade processer i arbetet? Kan du ge exempel och förklara hurdana automatiserade processer som används.

Enligt respondent A används det automatiserade processer i hens arbete. Ser man på inköpssidan i bokföringen används automatkontering till en stor del av verifikaten. Ser man på företagets bokföring kan automatkontering läggas på en leverantör som till exempel levererar månatligen till ett företag. Hen berättar om en annan automatiserad process som används inom bokföringen och det är företagets bankkontoutdrag. Det finns en möjlighet att nästan upp till 100% automatisera företagets bankkontoutdrag beroende på hurdan företag det handlar om. Respondent A nämner även att det finns många andra processer som går att automatisera. Till exempel avskrivningar och skatteperiodisering i ett företag.

Enligt respondent B används automatiserade processer i arbetet. Till exempel på inköpssidan i ett företag där e-fakturer används kan man smidigt tillämpa en automatiserad process. Respondent B berättar att automatkontering är ett exempel på en automatiserad process. En automatkontering kan tillämpas vid leverantörsfakturer där företagsnamnet är synligt på en faktura. Automatkontering tillämpas även på ett bankkontoutdrag genom att kombinera text med kod. Låneamorteringar ska också gå att få automatkonterat så långt som möjligt. Respondent B uppskattar att 80–90% är automatiserat på ett kontoutdrag och så länge händelserna är kopplade till elektroniska hanteringen av inköp och försäljning ska systemet fungera smidigt. Hen berättar att det måste ställas in och byggas före

automatkontering löper smidigt eftersom ingenting fungerar av sig själv. Det finns också följande generation inom branschen där man kan bygga in artificiell intelligens i systemet. Genom att tillämpa AI finns det färdigt inbyggt i systemet långa listor på alla leverantörer och det är där AI känner av hurudan faktura och av vilken leverantör det kommer ifrån. Respondent B menar också att det finns väldigt mycket i systemet som är uppbyggt av AI men det är lätt hänt att vi inte ser och tänker hur allt faktiskt är uppbyggt i ett system med hjälp av digitala teknologier.

Respondent B nämner även att det är många som inte vet att ett bokföringssystem innehåller digitala teknologier. Hen menar att genom att tillämpa AI i ett bokföringsprogram har kunden möjlighet att använda sig av en app där de kan ta kort av företagets kvitton och då känner systemet automatiskt av datum, totalsumma och leverantörens namn.

Enligt respondent C används automatiserade processer inom arbetet och det är väldigt mycket som är automatkonterat, till exempel inköps-, försäljnings- och löneprocesser där automatisering kan tillämpas. Ur en teoretisk synvinkel är det fullt möjligt att automatkontera ett helhetspaket för ett företag. Respondent B nämner att bankkontoutdrag är en automatiserad process där automatkontering används. Respondent C ser inga problem med att kunna automatkontera alla bankkontohändelser på ett kontoutdrag, i stället är det automatkontering av kostnadsverifikaten som kan vara ett problem. Vanligtvis har man en inköps- och försäljningsreskontra och då är kontohändelserna till största del motbokning till kundfordring eller leverantörsskuld. Utöver inköps- och försäljningsreskontra finns det även andra händelser, bland annat bank- och lånekostnader, där finns det en möjlighet att kunna automatkontera dem.

Fråga 5: Kommer du att tänka på någon process vid er bokföringsbyrå som inte är automatiserad men skulle behöva vara?

Respondent A berättar att de tillhandahåller bokföringar för både företag och bönder. Lantbruksbokföring är ännu inte digitaliserad men hen önskar att lantbruksbokföring skulle bli automatiserad i framtiden. Hen förklarar också att en stor påverkan till att inte allt är automatiserat inom branschen är eftersom kunder också har en stor påverkan till detta. En

stor orsak till detta är att alla kunder inte känner sig bekväma och det kan kännas osäkert med elektronisk bokföring. Det gör att kunder tvekar att ta i bruk elektronisk bokföring och de processer som skulle ha en möjlighet att vara automatiserade inte kan vara det. En annan process som respondent A kom att tänka på är bokföringsmaterialet i ett företag som skickas i väg för inskanning. Största fördelen skulle vara att företag skulle ta i bruk företagets online version. Med online versionen sänds inga papper till bokföringen utan allt sköts online, det vill säga med e-fakturering. En sista sak respondent A nämner som inte är automatiserad är företagets bokslut, i framtiden kommer detta vara en stor möjlighet att kunna automatisera.

Respondent B berättar att nuförtiden inom bokföringen räknas alla kostnader tillsammans och man meddelar dem endast per skatteslag till Skatteförvaltningen, i framtiden vill beskattarna att momsens börjar anmälas per faktura. I dagens läge när man bokfört en månad kommer ett sammandrag för hela månadens moms på ett A4ans papper, respondent B menar att denna process underlättar när den blir automatiserad. I framtiden är det viktigt att man satsar på integrering mellan olika system. Hen upplever att systemet som används i dagens läge är långt automatiserat och även de system som man använder sig av parallellt. Det viktiga inom bokföringen är att man ska kunna koppla kundens andra system till ekonomistyrningen men för att kunna uppnå detta i framtiden kommer det att kräva en hel del resurser.

Respondent B lyfter också fram att det finns många processer vid löneprocessen som görs manuellt. Detta skulle vara en möjlighet att automatisera processerna som görs manuellt. Hen lyfter också fram att det skulle underlätta med flera automatiserade processer ifall alla kunder skulle ta i bruk bokföringsprogrammets online version. Det betyder att inget av företagets material behöver skickas till inskanning utan det kommer automatiskt in i systemet genom e-fakturering. En nackdel med PDF fakturor är att det blir mera begränsningar gällande automatkontering när de kommer in i systemet.

Respondent C menar att de använder automatiserade processer så långt som det är tekniskt möjligt. Hen påpekar en process som inte är helt automatiserad på bokföringsbyrå och det är bokföringsmaterialet. Ifall kunden har bokföringens online version behöver inte företaget lämna in material och skicka i väg för inskanning. Denna process i bokföringen är inte endast bokföringsbyrå som kan påverka, en stor del som

påverkar detta är även våra kunder. En del kunder bromsar utvecklingen eftersom många kunder inte är beredda att ta steget in i digitaliseringen. Respondent C menar att om man kollar på hela bokföringsprocessen finns det självklart många steg som fortfarande är manuella. De flesta manuella stegen finns vid upprättande av bokslut, underteckningar, inkomstskattedeclaration samt anmälan till handelsregistret. I denna del av bokföringen görs en stor del manuellt som skulle vara möjligt att få automatiserat i framtiden.

Fråga 6: Hur har automatiserade processer påverkat bokförarens arbete? Baserat på svaret, har det försvårat eller underlättat arbetet? Följdfråga: På vilket sätt har arbetet försvårats/förbättrats? Kan du ge exempel på en uppgift som har försvårats/förbättrats på grund av en automatiserad process.

Respondent A tycker att automatiserade processer har påverkat arbetet en stor del men hen poängterar att dagens bokförare inte kan tänka hur tidigare bokförare varit utan man måste ständigt vara med i utvecklingen och ändra sitt arbetssätt vartefter. Hen påstår att det har underlättat arbetet eftersom det är många manuella bokningar inom bokföringen som fallit bort i och med automatiserade processer. Detta tycker hen är väldigt bra eftersom det har varit processer som tagit onödigt mycket tid av en bokförare och i stället görs det nu per automatik. Även vid uppföljningskontroller där automatiserade processer har tillämpats, kan man direkt se om det är något konto i bokföringen som har fel saldo vilket är en fördel som underlättat för bokförarna.

Respondent A lyfter även fram att bokförarens arbete har försvårats med automatiserade processer. Största orsaken till detta är att man tvekar och inte vågar lita på ett nytt system inom digitalisering. Bokförare med lång erfarenhet fick en stor omställning när digitalisering kom in i bokföringsbranschen. Det är många bokförare som tvekar på nya omställningar och att våga lita på digitaliseringens värld. Den största omställningen är nog tankesättet som måste förändras. Hen nämner själv att hen inte är övertygad alla gånger med automatisering eftersom hen ser att systemet kan tolka fel när ett företag inte använder sig av företagets online version. Detta gör att bokföraren måste göra extra kontroller för att se att bokningarna i ett företag blir rätt. Hen inflikar att extra kontroller inte borde finnas eftersom man inte kan sätta ner timal på att göra extra arbete på något

som ska förenklas. Till sist nämner hen att det tar en lång tid innan alla automatiseringar är inkörda i systemet.

Respondent B påstår att på långsikt underlättar automatisering eftersom manuella arbetsskeden lämnas bort. Det betyder att man inte behöver göra bokföringen manuellt och på långsikt ska det ge en tidsinbesparing gällande rutinarbeten. Ser man på framtiden ska kundens bokföring gå snabbare att göra och detta syns redan nu. Tanken är att det ska bli tid över för att kunna hålla en bättre kontakt med kunden och kunna diskutera andra ärenden än det vanliga bokföringsrelaterade ärenden. Respondent B menar att man fortfarande ska spendera lika mycket tid med kunden som förut men i stället är det arbetssättet som förändras. Tittar man framåt i tiden tror hen inte att det kommer ske någon fakturering för bokföring utan man fakturerar i stället för konsulteringsarbetet man gör med kunden.

Enligt respondent B har hantering av pappersbokföring försvårats. Eftersom vi vill elektrifiera hela bokföringsmaterialet och de få pappersbokföringar vi har kvar är mera tidskrävande än tidigare. På sikt kommer pappersbokföringen att falla bort men det är svårt att säga exakt när. Hen påpekar att när en kund tar emot en pappersfaktura kostar det allt från fem till 15 euro vilket gör att kunden skulle kunna spara in mycket kostnader men då är det en del kunder som känner att den elektroniska biten fortfarande är obekant.

Respondent C menar att om man ser automatiseringen som en helhet så har det absolut underlättat arbetet. På ett tekniskt sätt tycker hen inte att det har blivit lättare att göra en bokföring men processtiden för en enskild bokföring har blivit betydligt snabbare vilket gör att det har underlättat arbetet. Däremot ställer man mera krav på bokföraren att de behöver ha bredare kunskaper i flera områden samtidigt, till exempel mera insatt i program samt kunna bokföringstekniken. Så om det har underlättat eller inte kan inte respondent C ta helt ställning till men hen tillägger att snabbare har det åtminstone utvecklats till. Respondent C menar "Ser man från manuell bokföring till automatiserad bokföring med fordringsuppföljning så finns det en försäljningsreskontra dit referensbetalningar läses in automatiskt och det underlättar betydligt mot om man ska pricka av varje referensbetalning var för sig manuellt." Den elektroniska bokföringen underlättar också bokförarens arbete genom att man inte behöver vara bunden till samma tid och plats varje dag, distansmöjligheterna är större för arbetstagarna.

Respondent C påpekar att risken finns i framtiden att desto längre man drar automationen över all bokföring desto sämre kontroll har bokföraren över hurudan företagsverksamhet kunden bedriver om man tänker på detaljnivå. Hen funderar om det är ändamålsenligt eller är det viktigare för kunden att man har kontroll över företagsverksamheten som helhet och kan i stället lägga tid och resurser på att analysera företagets siffror. Detta tycker respondent C är betydligt viktigare än att göra bokföring manuellt och vända på varje kvitto i ett företag. Dock finns det en del bokförare som varit inom bokföringsbranschen en lång tid, de känner att de tappat greppet om kunderna eftersom en bokförare inte är vana att vara på den nivån med att analysera företagets siffror. Det är också många kunder som vill hålla kontakt med bokföraren men det finns även många kunder som inte förstår vad de behöver hjälp med. På sikt betyder detta en omskolning inom branschen, det vill säga att bli konsulter till kunder och genom att vara konsulter ska man få kunderna att förstå att bokföringsbyrån kan hjälpa kunder med företagsverksamhetens siffror.

Fråga 7: Hur anser du att bokförarens roll har påverkats av digitaliseringen om man jämför bokförarens roll före digitaliseringen?

Respondent A berättar att största förändringen inom bokföringen är att innan digitaliseringen fanns använde man sig av kontantprincipen inom bokföringen och nuförtiden när digitaliseringen finns använder man sig av prestationsprincipen. Andra saker som har påverkats är arbetet för en bokförare, arbetet har minskat än vad det var före digitalisering men enligt respondent A har det inte syntes arbetsmässigt att det skulle ha minskat. Det betyder än så länge att man inte vunnit så mycket på digitaliseringen men hen påpekar att det tar en god tid innan allt är inkört i systemet och fungerar som det ska.

Respondent B menar att tanken är att spendera mindre tid på rutinfrågor och inmatning av bokföringsdata, det vill säga manuell bokföring. Tiden som lämnar över för en bokförare ska gå åt till att föra fördjupade diskussioner med kunder och på den tiden ska man lägga in mera möten och tillfällen där man diskuterar och analyserar företagets ekonomi på en allmän men även fördjupade nivå. Fokuset ska ligga mera på den konsultativa sidan. Tanken är inte att behöva lösa strategiska och företagsverksamhets relaterade saker utan det kan vara företagsstrategi och planeringsfrågor. Detta gör att bokförarens roll påverkas och det

kommer att kräva en hel del av de anställda inom branschen. Antalet kunder ska inte behöva växa även fast du gör rutindelen i bokföringen snabbare.

Enligt respondent C har möjligheten med digitalisering inom bokföring funnits länge men verktyg och intresse saknades förut när det skulle ha varit möjligt att ta i bruk digitalisering. Arbetsmängden för en bokförare om man jämför med digitaliseringen nu och förr, skulle respondent C ändå påstå att den är konstant. Hen menar att det är samma arbete som görs men på ett annat sätt. En annan del som påverkat bokförarens roll är att arbetsuppgifterna var tydligare förut och nu förtiden är vi i ett brytningsskede, det är frågan om alla i framtiden ska bli konsulter eller en bokförare som producerar massivt med arbete.

6.2 Del 2 Bokföringsbranschen i framtiden

Fråga 8: Hur utvecklad bokföringsbyrå anser du att du arbetar på från skala 1–5? Välj en siffra från skala 1–5 och ge en motivering varför. 1 = Bokföringsbyrån är inte alls utvecklad, allt sköts med papper. 2 = Majoriteten sköts med papper och minoriteten elektroniskt. 3 = Sköts jämnt fördelat med elektroniskt och papper. 4 = Majoriteten sköts elektroniskt och minoriteten med papper. 5 = Bokföringsbyrån är helt utvecklad, allt sköts elektroniskt.

Respondent A svarar nummer tre, 3 = Sköts jämnt fördelat med elektroniskt och papper. Hen berättar att lantbruksbokföring är helt och hållet i pappersformat i nuläget vilket gör att ungefär hälften av bokföringarna sköts elektroniskt och hälften med papper. Respondenten berättar att så tidigt som för 25 år sedan började man prata om det papperslösa kontoret men hen menar att med tiden ökades papper i bokföringen. Fram tills de senaste åren då det har svängt håll och mera kunder är med på att ta i bruk elektroniska lösningar, vilket gör att alla papper övergår till elektroniskt. Respondent A tillägger att man lagt märke till att elektroniska delen har gått framåt när man egentligen inte behöver nya mappar att lägga papper i eftersom det arkiveras i ett molnbaserat program.

Respondent B svarar att det ligger mellan nummer tre och fyra, hen bestämmer sig att bokföringsbyrån är en fyra minus, 4 = Majoriteten sköts elektroniskt och minoriteten med papper. Hen anser att det finns saker ännu att utveckla och samtidigt är konsulteringsidan i startgroparna och det finns saker i bokföringen som går att spara in tid på, till exempel vid arbetsprocesser och planering. Det betyder också att man behöver se till att man effektivt

använder tiden man har på sin arbetsdag. Detta gör att bokföringsbyrån är en bit bort från nummer fem men tanken är att nå upp till det i framtiden.

Respondent C svarar att det är nummer fyra, 4= *Majoriteten sköts elektroniskt och minoriteten med papper*. Ser man på bokförarna använder de i princip inga papper alls, det är mycket sällan. I framtiden strävar man till en femma, respondenten tillägger att när printern tas bort så är bokföringsbyrån helt utvecklad och allt sköts elektroniskt.

Fråga 9: Tror du efterfrågan på bokförare kommer att öka eller minska i framtiden? Baserat på svaret, förklara varför.

Respondent A menar att företagare kommer att öka hela tiden och det gör att företag kommer behöva bokförare i framtiden eftersom det finns företag som hellre väljer att köpa tjänster av en bokföringsbyrå än att anställa en egen bokförare i sitt företag. Andra saker som också påverkar framtiden med bokförare är att det blir svårare för ett företag att själv kommunicera med till exempel Skatteförvaltningen. En annan sak respondent A lyfter fram är att företaget hen arbetar vid är väldigt bra anpassat för både mikroföretag samt medelstora företag. Respondent A berättar att med tiden kommer antagligen definitionen bokföringsbyrå att bytas ut till redovisningsbyrå när arbetet utvecklas, dock finns det också en möjlighet att det fortfarande är en bokföringsbyrå i framtiden men att det finns konsulterande tjänster att fås.

Respondent B menar att efterfrågan inte kommer att minska men hen påstår ändå inte att det kommer att öka utan det kommer att bibehållas men det kommer finnas en viss rörlighet i branschen. Hen menar att allt inom bokföringsbranschen inte kommer att automatiseras. Hen ger ett exempel vid problemlösning, där finns det inget bättre än människor. En del av bokförarens roll är problemlösning och så mycket hen vet så finns det inga digitala verktyg som skulle klara av att utföra samma problemlösning som en människa utför. Hen lyfter även fram att kundkontakten mellan företag och kund är i behov av människor, den delen är allt viktigare i ett affärshållande eftersom det för tillfället inte kan ersättas med digitala verktyg.

Respondent C menar att det beror helt på vad man syftar med benämningen bokförare. Pratar man om manuell inmatning av bokföring så kommer det att minska och pratar man om redovisningskonsulter så kommer efterfrågan vara tämligen konstant. Det konkreta inmatnings sättet i en vanlig bokföring kommer att minska för att i stället konsultera flera kunder. Ifall man tänker ett större begrepp till exempel businesskonsulter och skattekonsulter, som det ser ut nu så kommer efterfrågan att öka om man pratar om motsvarande bokförare i dagens läge. Tittar man långt framåt i framtiden menar respondent C att det inte kommer finnas vanliga bokförare kvar i framtiden utan det som kommer finnas är redovisningskonsulter och även processövervakare över företag.

Fråga 10: Tror du att titeln bokförare kommer att utvecklas till en redovisningskonsult i framtiden? Om svaret är ja, hur och på vilket sätt ändrar yrkesrollen? Om svaret är nej, vad baserar du ditt svar på?

Respondent A svarar ja, eftersom yrkesrollen kommer att förändras och automatiseringen tar över bokföringsrollen. Med tiden när alla system är självständiga med hjälp av automatisering kommer en nuvarande bokförare övergå till en redovisningskonsult. Framtidens redovisningskonsulter kommer att konsultera, analysera och budgetera företagets verksamhet. Respondenten menar att det är viktigt att lyfta fram att i framtiden när en automatiserad månadsbokföring är gjord är det viktigt att det behöver finnas någon som granskar företagets siffror. Lämna man bort granskningsdelen kan det uppstå problem när flera månader har gått och det är svårare att hitta lösningen till problemet. Respondent A menar att framtidens redovisningskonsulter kommer att förändra framtidens kompetenser. Det viktigaste är att man hänger med i de nyaste förändringarna inom digitalisering för att få så breda kompetenser som möjligt. Det betyder att det kommer att krävas mera kompetenser i framtiden än vad som behövs i nuläget för en bokförare, det betyder mera skolning för personal både internt och externt. I framtiden kommer det också vara viktigt att det finns många olika specialiserade personer på kontoret inom olika områden, bland annat juridiska tjänster skulle vara en viktig sak.

Respondent B menar att det är ett klart ja! Detta syns redan tack vare automatiseringarna i bokföringssystemet. Hen menar att det lutar mera mot att arbetarna inom

bokföringsbranschen behöver bli en extrovert person. Det betyder också att det kommer att kräva andra förutsättningar för framtidens arbetare till exempel mera kompetenser så som affärsutveckling och strategirelaterat. Även om bokföringsarbetet har varit krävande så kommer också framtidens redovisningskonsult kräva lika mycket men med helt andra kunskaper. Respondenten menar att det inte är bara en stor omställning för en bokföringsbyrå utan det kräver också från utbildningssidan vid skolor. Det betyder att det gäller att hänga med vart framtiden är på väg, även att se efter så att utbildningar i skolorna är tillräckliga för att utbilda redovisningskonsulter. Naturligtvis är arbetsplatsen också en viktig del eftersom där lärs arbetet ut ordentligt.

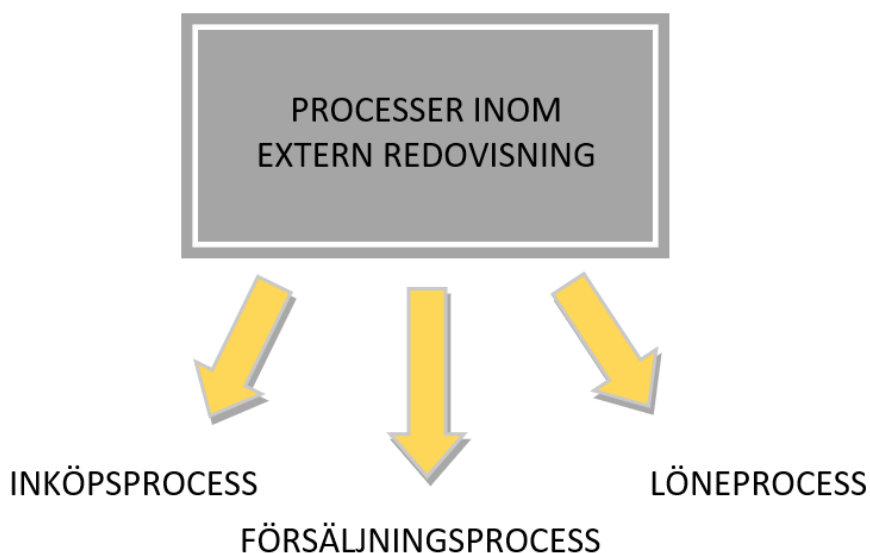
Respondent C menar att det är självklart att rollen kommer att förändras och på sikt kommer det utvecklas till en redovisningskonsult. Det kommer att bli en konsultativ roll i framtiden eftersom den tekniska inmatningen av bokföring minskar. I en konsultroll kan man inte gömma sig utan en redovisningskonsult behöver vara socialt kompetent. Skolningar kommer också krävas i framtiden för redovisningskonsulter, vilket låter lätt men det väldigt svårt att få det att bli bra med endast skolningar berättar respondent C. Hen menar att det inte är så enkelt att bara läsa sig in och förstå sig på bokföring. Nuvarande arbetare med erfarenhet kommer till delvis gå bra att ordna skolningar men ser man på framtidens yngre personer i branschen så finns det ett problem. Hen poängterar också att många unga inte är villiga att ta tid på sig att lära sig grunderna utan de vill bli redovisningskonsulter omedelbart. Respondent C menar att största utmaningen i framtiden kommer att handla om sakkompetens. Hen har svårt att begripa hur framtidens redovisningskonsulter ska ha möjlighet att konsultera företag eftersom de inte har grunden för manuell bokföring. Till exempel hur balans- och resultaträkning hänger ihop och samverkar med varandra. Hen tror att framtidens utmaningar kommer att vara hur man får en redovisningskonsult som är kompetent.

7 Resultatanalys

I detta kapitel har jag gjort en sammanfattning av respondenternas svar i intervjun för att analysera och se om det finns någon likvärdighet och olikvärdighet mellan respondenternas svar. I kapitlet kommer det också undersökas för att se om man kan återkoppla respondenternas svar till studiens teoretiska del.

De två första frågorna i enkäten var *”Vad har du för titel och vilka är dina arbetsuppgifter?”* och *”Hur länge har du arbetat inom bokföringsbranschen?”*. Med hjälp av de två första frågorna får man en tydlig bild av respondenternas arbetsuppgifter samt hurudan erfarenhet de har av bokföringsbranschen. Respondenterna har arbetat mellan 17–35 år inom bokföringsbranschen vilket betyder att respondenterna lämpade sig utmärkt till intervjun.

Alla tre respondenter var överens om att automatiserade processer används inom bokföringsarbetet. Alla nämnde att en stor del av bokföringen består av automatkontering. Utöver automatkontering nämner respondent B digitala teknologier. Hen ger ett exempel på AI och menar att i deras bokföringsprogram tillämpas AI genom att kunden har möjlighet att använda sig av en app i telefonen. I appen kan man ta kort av företagets kvitton och systemet känner automatiskt av datum, totalsumma och leverantörens namn. Respondent C menar att man kan tillämpa automatisering i till exempel inköps-, försäljnings- och löneprocesser. Likadana processer togs upp i kapitel 3.2 som figur 7 nedanför visar.

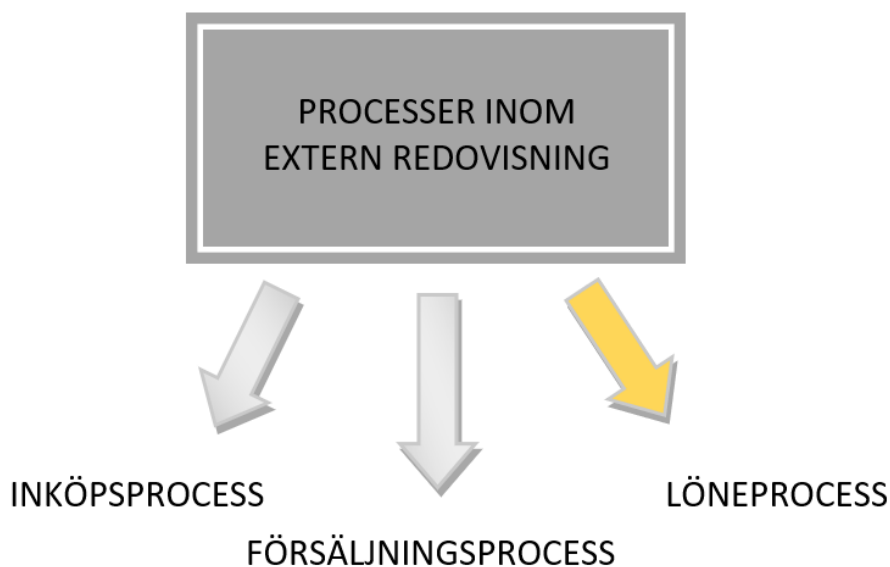

Figur 7. Processer inom extern redovisning.

Visma (2021) menar att automatkontering är lämplig att använda på sådana ställen inom bokföring där återkommande händelser upprepas. Syftet med automatkontering inom bokföring är att automatisera återkommande och rutinmässiga moment. Enligt Odsvall (2021) fungerar det bra att tillämpa AI inom bokföringsprogram eftersom den lär sig att tolka fakturor. När AI har lärt sig att tolka fakturor skickas det automatiskt vidare för godkännande baserat på regler som lagts in före i systemet. I detta skede kan det också finnas färdiga konteringsförslag och därefter skickas det i väg och är klara för betalning.

Respondent B berättade att AI går smidigt att bygga in i system där det finns långa listor, till exempel vid leverantörer. Respondent B menar att det är AI som känner av hurudan faktura och av vilken leverantör fakturan kommer ifrån. Hen menar också att det finns mycket i deras system som är uppbyggt av AI men det kan lätt hända att vi inte ser och tänker på hur allt faktiskt är uppbyggt i ett system med hjälp av digitala teknologier. För att inköps-, försäljnings-, och löneprocessen ska fungera och ha bra kvalitet är man i behov enligt Nexer (u.d.) att använda sig av MDM, Masterdata Management. Masterdata är data som genereras en gång för att sedan kunna använda informationen på flera ställen i företagets system. Med MDM samlar man in olika huvuddatatyper så som produkter, kunder och leverantörer. I en försäljnings-, inköps- eller löneprocess fungerar automatisering som en viktig del genom att bidra med sänkta kostnader, nya affärsmöjligheter och effektivisering av verksamheten. Men det är inte tillräckligt att endast tillämpa automatisering i processerna utan grunden till att dessa processer ska fungera är att masterdata är tillämpats på ett korrekt sätt.

När det kom till frågan om det finns någon process vid bokföringsbyrån som inte är automatiserad men skulle behöva vara hade respondenterna varierande men även enade åsikter. Respondent B påpekade att det görs manuellt arbete vid löneprocessen. Hen menar att det ska finnas en möjlighet att automatisera det manuella arbetet. Ser man på figur 8 nedanför, visar den specifikt på löneprocessen som togs upp i kapitel 3.2. Hogia (2018) menar att automatisera lönehanteringen är relativt enkelt eftersom siffror i en löneprocess kan enkelt läsas av med hjälp av en robot. Med hjälp av en robot i löneprocesser kan den samla in stora mängder information från bland annat IT-system och därefter sammanställa allt på en kort tid. En stor del av rutinartade löneprocesser som människor gör är inte nödvändiga när man kan effektivisera processerna.

Figur 8. Processer inom extern redovisning. Huvudmoment tre löneprocess.

Respondenterna var även enade vid svaret att det inte endast är bokföringsbyrån som kan påverka digitaliseringen inom bokföringsarbetet utan en stor påverkan är även deras kunder. En del kunder anser att elektronisk bokföring känns osäkert, vilket gör att många tvekar. Detta gör att flera processer skulle ha en möjlighet att automatiseras men på grund av kunder som tvekar har bokföringsbyrån inte en möjlighet att tvinga någon.

Enligt respondent C ska det vara tekniskt möjligt att automatisera alla moment i ett företag. Med alla moment i ett företag menar respondent C de fyra huvudmomenten. Figur 9 visar bokföringens fyra huvudmoment i ett företag och specifikt på tredje huvudmomentet bokslut. Respondenterna var enade om att i framtiden kommer det även bli möjligt att huvudmoment tre, det vill säga bokslut kommer att automatiseras och det manuella arbetet vid bokslut elimineras. Ek och Ek (2020) menar att i första hand är det bokföring som automatiseras men det kommer också bli möjligt att automatisera bokslut. Detta genom att en programvara stämmer av bokföringskonton och det betyder att huvuduppgiften för en bokförare vid ett bokslut kommer i stället att vara att ha överblick över avvikelser som kan uppstå i systemet.

Figur 9. De fyra huvudmomenten i ett företag. Huvudmoment tre bokslut.

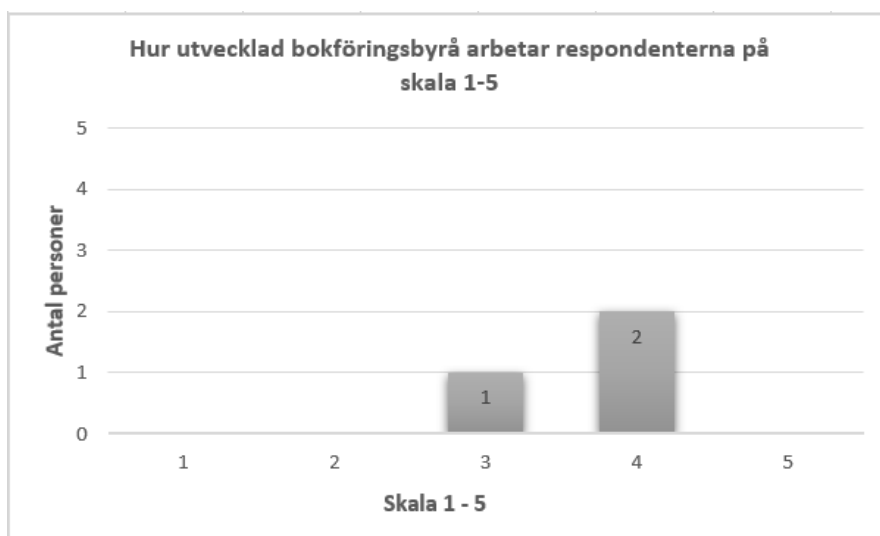
Respondenterna var enade om att automatiserade processer har underlättat bokförarens arbete. Respondent A ansåg vid uppföljningskontroller där automatiserade processer har tillämpats att man direkt kan se om det är något konto i bokföringen som har fel saldo, detta är en fördel som har underlättat för bokförarna. Respondent B påpekade att de manuella arbetskedena inom bokföringsarbetet lämnas bort och på långsikt ska detta ge en tidsinbesparing gällande rutinarbeten. Respondent C ansåg att elektronisk bokföring underlättat arbetet eftersom man inte är i behov av att använda fysiska papper. Enligt Aho (2020) kommer utvecklingen inom bokföringsbranschen att innefattas av digitala teknologier och slutligen elimineras individens manuella arbete. Genom att eliminera manuellt arbete har framtidens arbetare inom branschen möjlighet att spendera lika mycket tid med kunder som förut men på ett helt annat sätt.

Respondent B menar att hanteringen av pappersbokföring har försvårat bokföringsarbetet. Detta är på grund av att man vill elektrifiera hela bokföringsmaterialet vilket gör att pappersbokföringen är mera tidskrävande i nuläget. Förut när det inte fanns tillgång till ett elektroniskt bankkontoutdrag matade bokföraren in bankkontoutdragets siffror manuellt i bokföringssystemet. Enligt Nordea (u.d.) får en digitaliserad bokföringsbyrå som använder sig av automatiserade processer företagets bankkontoutdrag digitalt och direkt in i bokföringssystemet, det hämtas automatiskt från bankens system och in till bokföringssystemet. Det elektroniska bankkontoutdraget har förenklat bokförarens arbete genom att spara tid på att göra manuellt arbete.

Vid frågan hur anser du att bokförarens roll har påverkats av digitaliseringen om man jämför bokförarens roll före digitalisering. Respondent A ansåg att största skillnaden var att nuförtiden används prestationsprincip inom bokföring. Arvidson, Carrington och Johed (2018) anser att prestationsprincipen är sedvanlig vid löpande bokföring. Med prestationsprincipen inom bokföring menar man att alla affärshändelser görs på två konton, det vill säga dubbelt. Alla respondenter var enade om att arbetet för en bokförare har påverkats på ett eller annat sätt. Respondent A lyfte även fram att än så länge har det inte påverkat arbetsmässigt allt för mycket för en bokförare eftersom det är en lång process före bokföraren lärt sig allt nytt och innan allt har utvecklats. Kecklund och Sandblad (2021) menar att ny teknik utvecklas hela tiden men själva användningen av den nya tekniken utvecklas betydligt långsammare. En påverkan till att det går långsamt i den tekniska

utvecklingen är både ekonomin och tiden att lära sig. Det är en lång process innan rätta funktioner är inbyggda i systemet. Det tar även mycket tid och är väldigt dyrt att införa och utveckla nya IT-system samt nya sätt att automatisera.

Alla respondenter ansåg att arbetsmängden var väldigt konstant eftersom den konsultativa delen i arbetet kommit in på marknaden och det gör att mindre tid går åt till vanlig bokföring. Uotila (2022) menar att nutida rollen för en bokförare är fortfarande att upprätta månatlig bokföring samt att upprätta ett bokslut. Den största skillnaden är att det har blivit en större effektivitet inom bokföringsarbetet eftersom bokföringsbranschen har börjat tillämpa automatiserade processer inom arbetet. Med en större effektivitet syftar man på att onödig tid som tagit längre att utföra för en individ kan nuförtiden sparas in med hjälp av automatiserade processer.

Figur 10. Resultat av respondenternas val av 1–5.

Figur 10 visar respondenternas resultat hur utvecklad bokföringsbyrå de arbetar på från skala 1–5. Enligt figur 10 är det flest röster på nummer fyra. Tre respondenter och tre svar, två respondenter röstade på nummer fyra, 4= Majoriteten sköts elektroniskt och minoriteten med papper och en respondent röstade på nummer tre, 3= Sköts jämnt fördelat med elektroniskt och papper. Medeltalet för respondenterna är 3,67. Respondenterna var övertygade om att i framtiden kommer deras arbetsplats vara nummer fem, 5= Bokföringsbyrå är helt utvecklad, allt sköts elektroniskt. Respondenterna påpekade att det finns många faktorer som påverkar och en av dem är utvecklingen inom en bokföringsbranschen, det tar en lång tid innan alla system är helt utvecklade. Andra

exempel är extra arbete som läggs på kunder i onödan och företag som inte är intresserad av utvecklingen. Kecklund och Sandblad (2021) menar också att ny teknik utvecklas hela tiden men själva användningen av den nya tekniken utvecklas betydligt långsammare. Det betyder att framtidens bokföringsarbete går snabbt men samtidigt långsamt framåt. En påverkan till att det går långsamt i den tekniska utvecklingen är ekonomin och tiden att lära sig. Det är en lång process innan rätta funktioner är inbyggda i systemet. Det tar även en lång tid och är väldigt dyrt att införa och utveckla nya IT-system samt nya sätt att automatisera.

Vid frågan om de tror att efterfrågan på bokförare kommer att öka eller minska i framtiden var respondenternas synpunkter riktade åt samma håll. Respondent A lyfte fram att företagare kommer att öka hela tiden och det gör att företag kommer att behöva bokförare i framtiden. Det respondent A menade är att rollen bokförare fortfarande kommer att finnas kvar även fast den manuella delen av bokföring faller bort och bokföringsrollen blir mera ett konsultativt arbete. Respondent B menar att bokförarens roll går bland annat ut på problemlösning och så mycket hen vet så finns det inga digitala verktyg som skulle klara av att utföra samma problemlösning som en människa utför. Respondent B tror därför att efterfrågan kommer bibehållas men att arbetet blir konsultativt. Respondent C poängterar att bokförare som gör manuell bokföring kommer att minska och pratar man om framtidens redovisningskonsulter kommer efterfrågan vara tämligen konstant.

Enligt Aho (2020) är sannolikheten att företagare i framtiden är i behov av att köpa ekonomiförvaltningstjänster. Företagarna kommer med en stor sannolikhet inte vara i behov av en bokförare på samma sätt som i nuläget men företagarna kommer fortsättningsvis vara intresserade av att köpa externa redovisningstjänster. Utvecklingen som kommer att ske inom den närmsta tiden inom bokföringsarbetet är att digitala teknologier tar över ekonomiadministrationsuppgifter och bokföringsrollen ändras till en redovisningskonsult.

Respondenterna var enade vid svaret att yrkesrollen kommer att förändras eftersom automatiseringen ta över bokföringsrollen och när systemen är självständiga kommer nuvarande bokförare att utvecklas till redovisningskonsulter. Persson (2015) menar också att arbetet inte helt kommer att försvinna utan i stället kommer det att ändra karaktär. I framtiden kommer bokföringsbranschen kräva bredare kompetenser än vad en nuvarande

bokförare har. Respondenterna var enade med att bredare kompetenser kommer att behövas i framtiden. Respondenterna B och C poängterade också att skolornas utbildning kommer vara viktiga i framtiden även om arbetet lärs ut ordentligt på en arbetsplats. Med bredare kompetenser menar respondenterna att det behöver finnas till exempel juridiska-, konsulterings-, affärsutvecklings- och strategirelaterade tjänster att tillgå för företag. Enligt Aho (2020) kommer det vara viktigt att nuvarande bokförare läser sig in på analyser och rapporter eftersom framtidens bokförare får mera konsultering inom branschen. Ett konsulteringsarbete kommer vara till stor nytta för att kunna hjälpa företag som är i behov av problemlösning och rådgivning.

Ser man på kritisk granskning anser jag att val av metod i den empiriska delen var lämplig. För att få så utförliga svar från intervjuerna sände jag ut frågeformuläret i god tid per epost till respondenterna så att de på förhand hade möjlighet att förbereda sig på frågorna. Vid intervjutillfällena var det dock endast en av tre respondenter som hade förberett sig på frågorna. Jag tyckte ändå att jag fick relevanta och tydliga svar av respondenterna men resultatet i studien kunde ha varit utförligare ifall alla tre respondenter läst frågorna på förhand. Med hjälp av att jag spelat in intervjuerna hade jag möjlighet att gå igenom intervjuerna i efterhand för att kunna få ett utförligare resultat.

8 Diskussion och slutsatser

Bokföringsbranschen utvecklas i snabb takt med hjälp av digitalisering och automatisering. Bokföringsbyråer är en av de branscher som påverkats av digitaliseringens utveckling. Bokföringsbranschen behöver följa med i utvecklingen för att ha en möjlighet att vara kvar på marknaden. I detta kapitel ska jag nu besvara forskningsfrågorna och sammanfatta. Syftet med examensarbetet var att besvara följande forskningsfrågor:

- Hur har bokförarens roll påverkats av digitaliseringen?
- Hur kommer bokförarens roll att se ut i framtiden?

8.1 Hur har bokförarens roll påverkats av digitaliseringen?

I den empiriska delen framkom det att bokförarens roll har påverkats av digitaliseringen. På vilket sätt det hade påverkats fanns det flera åsikter om, dock var alla respondenter eniga om att digitaliseringen har underlättat bokföringsarbetet. När digitalisering och automatisering blev aktuellt inom bokföringsarbetet ansåg respondenterna att med hjälp av automatiserade processer har det tagit över manuella bokföringsuppgifter. Ett exempel på en manuell bokföringsuppgift är ett bankkontoutdrag som gjordes manuellt av bokföraren förut och numera görs det med hjälp av automatisering. Manuella bokföringsuppgifter har tagit onödigt mycket tid av en bokförare och i stället görs det nu per automatik.

Respondenterna ansåg däremot att arbetsmängden fortfarande var väldigt konstant eftersom den konsultativa delen i arbetet kommit in på marknaden. En av respondenterna lyfte fram att arbetsuppgifterna på bokföringsbyrån var tydligare förut och nu för tiden är bokföringsbyrån i ett brytningsskede att övergå från en bokförare till en redovisningskonsult. Detta gör att mindre tid ska sättas på manuell bokföring och i stället kan bokförarna fokusera på ett mer konsultativt arbete. Fortfarande för den nutida rollen av bokförare är att upprätta månatlig bokföring samt att upprätta ett bokslut. Den största skillnaden är att det har blivit en större effektivitet inom bokföringsarbetet eftersom bokföringsbranschen har börjat tillämpa automatiserade processer inom arbetet. Med en större effektivitet syftar man på att onödig tid som tagit längre att utföra för en individ kan

nuförtiden sparas in med hjälp av automatiserade processer. Det betyder att det är en lång process innan rätta funktioner är inbyggda i systemet. Det tar även mycket tid och är väldigt dyrt att införa och utveckla nya IT-system samt nya sätt att automatisera.

Även om alla respondenter var eniga om att digitaliseringen underlättat bokföringsarbetet påpekade två av respondenterna att det också har försvårat bokföringsarbetet en del. Båda respondenterna varav samma åsikt att det finns en del arbetstagare och kunder som tvekar när automatiserade processer tar över bokföringsarbetet. Respondenterna påpekar något som har försvårats och det är manuella bokföringen som finns kvar hos en del kunder. Detta gör att arbetet är mera tidskrävande för bokförarna eftersom det tar längre tid att göra en bokföring. Även om det också är tidskrävande för bokförarna i början med elektronisk bokföring innan alla automatiseringsprocesser är korrekt inkörda i systemet, men på långsikt när processerna är korrekta ska det underlätta och ge tidsinbesparing vid bokförarens arbetsuppgifter.

8.2 Hur kommer bokförarens roll att se ut i framtiden?

Det framkom av respondenterna i den empiriska delen att efterfrågan på bokförare i framtiden kommer troligtvis att vara konstant. Respondenterna påpekar att benämningen bokförare kommer möjligtvis finnas kvar men arbetsuppgifterna kommer att förändras. Eftersom digitalisering och automatisering tar över det manuella bokföringsarbetet behöver konsulteringsrollen komma mer in i branschspecifika områden.

Respondenterna lyfte dock fram att allt inom bokföringsbranschen kommer inte att automatiseras. Hen menar att ett av områdena som inte kommer att automatiseras i första taget inom bokföringsarbetet är problemlösning. En del av bokförarens roll är problemlösning och än så länge finns det inga digitala verktyg som kan utföra samma problemlösning som en människa kan utföra. Detta gör att bokföringsrollen är i behov av branschspecifikt kunnande, det vill säga att övergår till en konsulteringsroll där kärnpunkten kommer att bli analysering, konsultering och tolkning av företagets verksamhet. Dessa tre kärnpunkter har en samverkan med varandra. Med analysering menas olika mätningar i företagets verksamhet samt vad som ska uppnås med mätningarna. Med hjälp av analysering kan man få en bättre bild av företagets siffror i resultat- och balansräkningen. Med konsultering ser man på nuläget och utvecklingsbehov

av företagets verksamhet. Med hjälp av tolkning av företagets verksamhet har företaget möjlighet att få ekonomisk tolkning av korrekta och jämförbara siffror i företaget.

I framtiden när konsulteringsrollen eller även kallat redovisningskonsulten tar över bokförarens roll kommer de att vara i behov av bredare kompetenser eftersom arbetsuppgifterna förändras. En av respondenterna lyfte fram att en viktig kompetens för framtidens redovisningskonsult är att konsulterna är socialt kompetent. Respondenterna menar också att i framtiden kan en bokföringsbyrå bestå av olika specialiseringar inom olika branscher. Det skulle bland annat kunna vara konsulterings-, juridiska-, affärs- och strategirelaterade tjänster att tillgå för företag. Dock påpekade en av respondenterna att det kan bli en hel del utmaningar eftersom framtidens redovisningskonsulter inte har grunden i manuell bokföring och vet hur till exempel en resultat- och balansräkning hänger ihop. Respondenterna menar att det kommer att vara viktigt att både utbildning och inläring i arbete fokuserar och följer med när framtiden utvecklas.

9 Sammanfattning

Syftet med examensarbetet var att få fram en lämpligare förståelse kring bokförarens roll och ansvar under digitaliseringens utvecklingsprocess. För att kunna uppnå examensarbetets syfte besvarades forskningsfrågorna och baserat på examensarbetets teori och intervjuer har jag fått ett resultat. Bokföringsbyråer digitaliseras och automatiseras alltmer vilket betyder att automatiserade processer tar över manuella arbetsuppgifter för en bokförare.

Studien visar på att nuvarande bokförare kommer att bli framtidens redovisningskonsulter. Detta gör att bokföringsrollen är i behov av branschspecifikt kunnande, det vill säga att övergår till en konsulteringsroll där kärnpunkten kommer att bli analysering, konsultering och tolkning av företagets verksamhet. Dessa tre kärnpunkter har en samverkan med varandra. Med analysering menas olika mätningar i företagets verksamhet samt vad som ska uppnås med mätningarna. Med hjälp av analysering kan man få en bättre bild av företagets siffror i resultat- och balansräkningen. Med konsultering ser man på nuläget och utvecklingsbehov av företagets verksamhet. Med hjälp av tolkning av företagets verksamhet har företaget möjlighet att få ekonomisk tolkning av korrekta och jämförbara siffror i företaget.

Jag anser att reliabiliteten är god i detta examensarbete. Jag kan också påstå att reliabiliteten skulle vara lika god ifall det görs vid en annan bokföringsbyrå i Österbotten eftersom digitaliseringen påverkar bokförarens roll på ett eller annat sätt. Ifall jag skulle intervjuat fler respondenter kunde jag fått en högre reliabilitet men svaren jag fick av mina respondenter anser jag ändå som pålitliga eftersom den kan anknytas med teorin. Validiteten i examensarbetet anser jag också är hög i och med att jag sände ut välformulerade intervjufrågor till rätt urval av respondenter och intervjumaterialet kunde kopplas ihop med teorin. Det betyder att resultatet från den empiriska delen kunde anknytas med den teoretiska delen i arbetet. Därför anser jag att respondenterna till intervjun var rätt utvalda.

Avslutningsvis vill jag tacka respondenterna i företag X som ställde upp på intervjun och till min handledare Cilla Salo för handledningen genom examensarbetet.

10 Källförteckning

- Aho, A. (2020). *Från redovisningskonsult till rådgivare*. Näsviken: Björn Lundén AB.
- Aho, A. (2020a). *Från redovisningskonsult till rådgivare*. Näsviken: Björn Lundén AB.
- Aho, A. (2020b). *Från redovisningskonsult till rådgivare*. Näsviken: Björn Lundén AB.
- Aho, A. (2020c). *Från redovisningskonsult till rådgivare*. Näsviken: Björn Lundén AB.
- Arvidson, P., Carrington, T., & Johed, G. (2018). *Den nya affärsredovisningen*. Stockholm: Liber AB.
- Arvidson, P., Carrington, T., & Johed, G. (2018a). *Den nya affärsredovisningen*. Stockholm: Liber AB.
- Arvidson, P., Carrington, T., & Johed, G. (2018b). *Den nya affärsredovisningen*. Stockholm: Liber AB.
- Bjerre, L. (den 10 11 2018). *Här är framtidens redovisningskonsulter*. Hämtat från [www.procounor.se](https://www.procounor.se/blogg/har-ar-framtidens-redovisningskonsulter/): <https://www.procounor.se/blogg/har-ar-framtidens-redovisningskonsulter/>
- Bokföringslag 1336/1997*. (1997a). Hämtat från www.finlex.fi: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336#L2P4>
- Bokföringslag 1336/1997*. (1997b). Hämtat från www.finlex.fi: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336#L2P4>
- Bokföringslag 1336/1997*. (1997c). Hämtat från www.finlex.fi: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336#L2P4>
- Bryman, A., & Bell, E. (2011a). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.
- Bryman, A., & Bell, E. (2011b). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.
- Bryman, A., & Bell, E. (2011c). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.
- Concito, C. (den 07 10 2021). *5 steg för att bygga en försäljningsprocess som speglar köpresan*. Hämtat från www.concito.se: <https://concito.se/5-steg-for-att-bygga-en-forsaljningsprocess-som-speglar-kopresan/>
- Digital bokföring*. (den 05 04 2018). Hämtat från www.bjornlund.se: https://www.bjornlund.se/bokf%C3%B6ring/digital-bokf%C3%B6ring_2603?utm_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
- Ek, I., & Ek, T. (2020). *Digitalisering i företag*. Lund: Studentlitteratur.
- Ek, I., & Ek, T. (2020a). *Digitalisering i företag*. Lund: Studentlitteratur.
- Ek, I., & Ek, T. (2020b). *Digitalisering i företag*. Lund: Studentlitteratur.

- Ek, I., & Ek, T. (2020c). *Digitalisering i företag*. Lund: Studentlitteratur.
- Grujic, M. (den 14 09 2021). *Big data och integritet*. Hämtat från [www.vpnoverview.com](https://vpnoverview.com/sv/integritet/anonym-surfing/big-data-och-integritet/): <https://vpnoverview.com/sv/integritet/anonym-surfing/big-data-och-integritet/>
- Hogia. (den 25 09 2018). *Effektivare löneprocess med hjälp av robotisering*. Hämtat från [www.mynewsdesk.com](https://www.mynewsdesk.com/se/hogia/news/effektivare-loeneprocess-med-hjaelp-av-robotisering-324192): <https://www.mynewsdesk.com/se/hogia/news/effektivare-loeneprocess-med-hjaelp-av-robotisering-324192>
- Jones, E. (den 04 06 2021). *Olika typer av molntjänster - en omfattande guide om molnlösningar och -teknik 2022*. Hämtat från [www.kinsta.com](https://kinsta.com/se/blog/typer-av-molntjanster/): <https://kinsta.com/se/blog/typer-av-molntjanster/>
- Kairos, F. (2016). *www.docplayer.se*. Hämtat från Framtidens redovisning, revision och rådgivning - Nyckeln till framtiden: <https://docplayer.se/24804025-Nyckeln-till-framtiden.html>
- Kairos, F. (2016a). *www.docplayer.se*. Hämtat från Framtidens redovisning, revision och rådgivning - Nyckeln till framtiden: <https://docplayer.se/24804025-Nyckeln-till-framtiden.htm>
- Kairos, F. (2016b). *www.docplayer.se*. Hämtat från Framtidens redovisning, revision och rådgivning - Nyckeln till framtiden: <https://docplayer.se/24804025-Nyckeln-till-framtiden.htm>
- Kecklund, L., & Sandblad, B. (2021). *Den (o)mänskliga faktorn*. Lund: Studentlitteratur AB .
- Kecklund, L., & Sandblad, B. (2021a). *Den (o)mänskliga faktorn*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Kecklund, L., & Sandblad, B. (2021b). *Den (o)mänskliga faktorn*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Management, O. (u.d.). *Skillnaden mellan digital transformation, digitalisering och digitisering*. Hämtat från [www.officemanagement.se](https://www.officemanagement.se/kunskap/artiklar/skillnaden-mellan-digital-transformation-digitalisering-och-digitisering/): <https://www.officemanagement.se/kunskap/artiklar/skillnaden-mellan-digital-transformation-digitalisering-och-digitisering/>
- Netvisor. (u.d.). *Automation av inköpsfakturor*. Hämtat från [www.netvisor.fi](https://support.netvisor.fi/sv-SE/support/solutions/articles/77000466959-automation-av-ink%C3%B6psfakturor#Maksu): <https://support.netvisor.fi/sv-SE/support/solutions/articles/77000466959-automation-av-ink%C3%B6psfakturor#Maksu>
- Nexer. (u.d.). *MASTER DATA MANAGEMENT* . Hämtat från [www.nexergroup.com](https://nexergroup.com/sv/tjanster/master-data-management/): <https://nexergroup.com/sv/tjanster/master-data-management/>
- Nordea. (u.d.). *Kontoutdrag och uppföljning av transaktioner*. Hämtat från [www.nordea.fi](https://www.nordea.fi/sv/foretag/vara-tjanster/konton-betalningar/tiliote-ja-tapahtumaraportit.html): <https://www.nordea.fi/sv/foretag/vara-tjanster/konton-betalningar/tiliote-ja-tapahtumaraportit.html>

- Odsvall, E. (den 15 07 2021). *Vad är bokföring med AI?* Hämtat från [www.24sevenoffice.com: https://24sevenoffice.com/se/blogg/ai/vad-aer-bokfoering-med-ai/](https://www.24sevenoffice.com/se/blogg/ai/vad-aer-bokfoering-med-ai/)
- Odsvall, E. (den 15 07 2021a). *Vad är bokföring med AI?* Hämtat från [www.24sevenoffice.com: https://24sevenoffice.com/se/blogg/ai/vad-aer-bokfoering-med-ai/](https://www.24sevenoffice.com/se/blogg/ai/vad-aer-bokfoering-med-ai/)
- Odsvall, E. (den 15 07 2021b). *Vad är bokföring med AI?* Hämtat från [www.24sevenoffice.com: https://24sevenoffice.com/se/blogg/ai/vad-aer-bokfoering-med-ai/](https://www.24sevenoffice.com/se/blogg/ai/vad-aer-bokfoering-med-ai/)
- Olsson, H., & Sörensen, S. (2011). *Forskningsprocessen*. Stockholm: Liber AB.
- Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Persson, E. (den 21 Maj 2015). *Utvecklingen skapar också många nya jobb*. Hämtat från [www.arbetsvarlden.se: https://www.arbetsvarlden.se/digitaliseringen-skapar-ocksa-manga-nya-jobb/](https://www.arbetsvarlden.se/digitaliseringen-skapar-ocksa-manga-nya-jobb/)
- Software, E. (u.d.). *Vad är dataanalys och varför är det viktigt?* Hämtat från [www.ephesossoftware.com: https://sv.ephesossoftware.com/articles/programming/what-is-data-analysis-and-why-is-it-important.html](https://www.ephesossoftware.com/articles/programming/what-is-data-analysis-and-why-is-it-important.html)
- Stenlund, M. (den 10 03 2021). *Vad är RPA?* Hämtat från [www.visma.se: https://www.visma.se/blogg/vad-ar-rpa-robotic-process-automation/](https://www.visma.se/blogg/vad-ar-rpa-robotic-process-automation/)
- Teir, J. (u.d.). *Rapportering i realtid*. Hämtat från [www.bibook.com: https://get.bibook.com/sv/huvudfunktioner/rapportering-i-realtid](https://www.bibook.com)
- Tomperi, S. (2011). *Bokföring i praktiken*. Helsingfors: Utbildningsstyrelsen.
- Uotila, M. (2022). *Elektronisk ekonomiförvaltning*. Hämtat från [Tilitoimisto Marju Uotila: https://ttmu.fi/sv/elektronisk-ekonomiforvaltning](https://ttmu.fi/sv/elektronisk-ekonomiforvaltning)
- Visma. (den 09 01 2020). *Molntjänster - vad är molnet egentligen?* Hämtat från [www.vismaspcs.se: https://vismaspcs.se/ditt-foretagande/driva-eget-foretag/molntjanster](https://www.vismaspcs.se/ditt-foretagande/driva-eget-foretag/molntjanster)
- Visma. (den 30 04 2021). *Automatkontering - Vad är en automatkontering?* Hämtat från [www.vismaspcs.se: https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-automatkontering](https://www.vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-automatkontering)
- Yrittäjät. (u.d.). *Företagets bokföring*. Hämtat från [www.yrittajat.fi: https://www.yrittajat.fi/sv/databank/skatter-och-ekonomi/foretagets-ekonomiforvaltning/foretagets-bokforing/](https://www.yrittajat.fi/sv/databank/skatter-och-ekonomi/foretagets-ekonomiforvaltning/foretagets-bokforing/)
- Zenta. (2019). *Vad är digitalisering?* Hämtat från [www.zenta.se: https://www.zenta.se/zenta.se/tjanster/var-syn-paa-digitalisering/](https://www.zenta.se/zenta.se/tjanster/var-syn-paa-digitalisering/)

Bilaga 1 – Intervjufrågor

Inledande frågor

1. Vad har du för titel och vilka är dina arbetsuppgifter?
2. Hur länge har du arbetat inom bokföringsbranschen?
3. Får jag nämna företagets namn och ditt namn i examensarbetet eller förblir det anonymt?

Digitalisering och automatisering

4. Använder ni automatiserade processer i arbetet? Kan du ge exempel och förklara hurudana automatiserade processer som används.
5. Kommer du att tänka på någon process vid er bokföringsbyrå som inte är automatiserad men skulle behöva vara?
6. Hur har automatiserade processer påverkat bokförarens arbete? Baserat på svaret, har det försvårat eller underlättat arbetet?

Följdfråga: På vilket sätt har arbetet försvårats/förbättrats? Kan du ge exempel på en uppgift som har försvårats/förbättrats på grund av en automatiserad process.

7. Hur anser du att bokförarens roll har påverkats av digitaliseringen om man jämför bokförarens roll före digitaliseringen?

Bokföringsbranschen i framtiden

8. Hur utvecklad bokföringsbyrå anser du att du arbetar på från skala 1–5? Nedanför ser du en skala 1–5, välj en siffra och ge en motivering varför.

1 = Bokföringsbyrån är inte alls utvecklad, allt sköts med papper.

2 = Majoriteten sköts med papper och minoriteten elektroniskt.

3 = Sköts jämnt fördelat med elektroniskt och papper.

4 = Majoriteten sköts elektroniskt och minoriteten med papper.

5 = Bokföringsbyrån är helt utvecklad, allt sköts elektroniskt.

9. Tror du efterfrågan på bokförare kommer att öka eller minska i framtiden? Baserat på svaret, förklara varför.
10. Tror du att titeln bokförare kommer att utvecklas till en redovisningskonsult i framtiden? Om svaret är **ja**, hur och på vilket sätt ändrar yrkesrollen? Om svaret är **nej**, vad baserar du ditt svar på?
11. Är det något jag glömt som du ännu vill tillägga/kommentera gällande digitalisering och bokförarens roll nu och i framtiden?